

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugos-
lavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta 90—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
Kazenski strošek celoletno K 240—.

Sobotna izdaja:
za celo leto K 30—
za inozemstvo 35—

SLOVENE

Inzerati:
Enostolpna petstvarica (58 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 4-50
uredni razpisni, posiljena
štd. po K 6—
Pri večjem naročilu popusti
Najmanjši oglaš 50/50 mm K 10,
lahaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne kran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Dr. J. P.

Londonski pakt — vojna nevarnost.

Denimo, da Italija vključuje Giolittijevi najnovejši izjavi, češ, da on ne more razumeti, zakaj ne bi dva civilizirana naroda uredila svojih zadev v mesebojnem sporazumu, vendarle izvede aneksijo krajev, ki jih je zasedla temeljem londonskega pakta in premirne določila, kakor so zopet poročali te dni časopisi.

Za ta skrajno neprijetni slučaj treba hladno računati posledice za obe državi. Iz umljivih razlogov bi bile v danem slučaju gospodarske posledice za obe mejni državi silnega pomena: ustvaril bi se za dolgo časa nevzdržljiv položaj. Zakaj Jadransko morje bi postalo izključno italijansko morje, nekako italijansko jezero, ki bi služilo v prvi vrsti italijanskim trgovskim ladjam, kar v bistvu ravno hoče dovesti londonski pakt. V Trstu in Reki bi imela Italija glavno kontrolo nad blagom, ki bi odhajalo iz zaledja in dohajalo v zaledje. Italija kot glavna prevažateljica bi zaprečila vsako tujo konkurenco, Jugoslaviji pa kar diktirala pogoje za — plovitev. Jugoslavija bi prišla v zelo mučen položaj, da bi bila prisiljena postati zaledna kontinentalna država, kakor so vse druge iz Avstroogrške monarhije nastale države (razven Rumunije). Zgodilo bi se, da bi ji zastavil nekdo, ki ima dovolj morja krog in krog naravni dostop na tisto morje, ob katerem ravno leži več kot dve tretjini njene vzdolžne morske meje. Zabil bi ji prosti trgovski razvoj nekdo, ki si po krivici lasti predprave v morski poti, ki pa bi tudi ne imel za to nujnih takih samolastnih predpogojev, ki bi mu dovoljevali policijsko službo v Adriji.

Italiji se morda kako posreči, da za nekaj let doseže namen, ki ga očituje v londonskem paktu, da bi namreč preprečila za gotovo dobo prosti razmah jugoslovanske trgovske in vojne mornarice. Toda tudi to je zelo kočljivo vprašanje, če pomislimo, da je Italija po številu prebivalstva v resnici v primeri z Jugoslavijo pravcar hrušt, da pa je njeno trikratno število v primeri z jugoslovanskim vendarle v živost in naravni sili dokaj šibko. Zakaj naravno bogasto in razvoj industrije bosta gotovo pomnožili število prebivalstva v Jugoslaviji. Na tej strani je Jugoslavija na boljšem, dočim preobljuda Italija na slabšem.

Saj more Jugoslavija z naravno svojo močjo vedno preživljati istotoliko število prebivalstva, kakor ga ima Italija danes, dočim ga Italija danes ne more in ga nikoli ni mogla brez tuje pomoči.

Italija je torej glede gole številčne moči za gotovo daljšo dobo res da absolutno močnejša, toda hkratu tudi uprav radi te moči — slabejša, ker svojega ljudstva sama iz sebe ne more prehranjevati, kar pa je za vsako gospodarstvo predpogoj trdnosti. Zakaj nujna posledica preobljudenosti in pomanjkanja in bede je odtok delavnih produktivnih sil v tujino. Pred vojno je bil ta odtok velik, po vojni bo še silnejši! Dejstvo je, da je morala italijanska vlada letos marca meseca ukiniti svojo prepoved izseljevanja, ker ni mogla več delavskih mas nasiljevati, in ker italijanska industrija ne more radi krize v dobavi premoga, nuditi stotisočim delavcem, vrnivšim se iz vojne službe, prepotrebne zasluge in s tem stalnega bivanja v domovini. Dovolitev izselitve pa je došla vključ trajajočemu — vojnemu stanju. In to je za Italijo, ki še do dandanes ni demobilizirala, preznačilen pojav. Priča, da mora Italija puščati sama sebi kri, ko jo nujno potrebuje na — mejah in se še ne ve, kako bo z bodočnostjo. Odtok iz Italije je bil in ostane stalna prikazen, odtok v Jugoslavijo bo vedno manjši; čim urejenejši bodo razmere in čim več prilike za delo bo nudila njena razvijajoča se industrija.

Jasno pa je, da bo čez čas dotok produktivnih sil v Jugoslavijo večji kot pa odtok, nasprotno pa vse kaže, da bo v Italiji vedno večji odtok produktivnih sil v tujino. V slučaju prijateljske politične zveze bi velik, ako ne glavni del odvišnega delavstva Italije dobil delo in zaslužek ravno v razvijajoči se Jugoslaviji, ki bi lahko postala za italijanske delavske mase kaj vabljiva dežela, ker bi mu nudila dobre življenjske predpogoje. Italija bi v tem, a le v tem slučaju pravzaprav dajala svoje ljudi Jugoslaviji na začasno rejo. Prihranki delavčevi bi hodili v vedno večji meri v domovino, čim razvitejša bi bila naša industrija.

Skratka: delavsko vprašanje je za Italijo kritično vprašanje, za Jugoslavijo ni in še dolgo ne bo ker lahko prehranjuje sama iz sebe kot trdi general Sarkotič v reviji »Das neue Reich« tri do štirikratno število prebivalstva. To pa je še daleč . . . !

Ravno število prebivalstva je v obeh državah v obratnem razmerju do produktivnosti njune zemlje. To pa znači za Jugoslavijo velik plus za bodočnost, kar mora gotovo tudi silno vplivati na ekspanzivno silo mlade razvijajoče se države, ki bo zato gotovo prej ali slej že iz notranjih gospodarskih razlogov prisiljena, da prične misliti na prosto kretanje v Jadranskem in Sredozemskem morju! Možno, da je danes Velikosrbom in Samosrbom drago in kaj ljubo, če se trgovski promet z Ju-

goslavijo vrši pred vsem preko Solina, ker bi ta pot gotovo največ koristila srbskemu delu države, morda je ta pot tudi Italiji najljubša, ker hoče Jugoslavijo potisniti od najbližje in najnaravnije poti do morja in jo ravnj s tem v gospodarskem razvoju zadrževati, dokler le možno: eno je gotovo, da pride čas, ko bo slehernemu prebivalcu Jugoslavije jasno, da je največja prometna pot za veliko večino prebivalstva v vzdolžni smeri med Trstom in Skadrom. In ta čas ni tako daleč, ko bo tudi Velesrb prekalkuliral, da ni tako brez pomena tudi zanj, če je n. pr. Slovenija gospodarsko najbolj prizadeta, ako ji ostane za vedno zaprta prosta pot na morje preko Trsta in Reke. Danes še ni pogleda v koristi in izgube celote; danes še vsi preveč gledamo samosrbske, samohrvatske in samoslovenske koristi; pride pa gotovo čas in sicer kmalu, ko bomo začutili vsi brez izjeme kako silno so se zvezali naši skupni interesi glede na jadransko vprašanje. Ako je kdaj kateri srbski ali hrvatski politik pozabil misliti na koristi celote pa gotovo čez kratek čas ne bo več! Zakaj izguba in pasivnost enega bo oškodila tudi drugega. In tako pride gotovo spoznanje, ko bo šel vsepovsod širom Jugoslavije en glas: »Tako ne sme in ne more iti dalje!« Zaprto morje ali italijansko jezero z Valono in Ankono kot izhodni in zapiralni trdnjavi pomeni za Jugoslavijo nevarnost vojne za življenje in smrt za slučaj, da obvelja londonski pakt v večji ali manjši izdaji.

Kadarkoli pride do tega, če sploh pride, se bo izkazalo, kaj pomenijo »strateške meje« za narod, ki mu je hujšobni sosed pred vrata nanosil barikado in naperil kanone na izhod. Izkazalo se bo tedaj, kaj pomeni dvakratno ali trikratno število prebivalstva, ki ga gloje moralna zavest krivde, in kaj pomeni naravnja in moralna sila naroda, ki ga žene sveta misel, da mora imeti prosto pot v božji svet — za vsako ceno.

Izvršitev londonskega pakta pomeni za Jugoslavijo vojno napoved na življenje in smrt.

Ali se čuti danes Italija še tako silno bojevitost kot takrat tik po tisti »historični velemagi«, ki so jo doživeli samo italijanski žurnalisti in diplomati, vojaki pa ne? Ali se bo morda čez deset let? Gotovo neprimerno manj kakor danes. O tem ni nikakega dvoma. Zato ni za Italijo drugega izhoda kakor ta, da voli med prostovoljnim uničenjem ali pa priseljenim uničenjem zastarele listino iz leta 1915. V novih razmerah dela razborit in dalekoviden politik dogovore, ki prinašajo takoj in še dolgo po sklepu potrebne koristi. Italija naj ne zamudi ugodne prilike, postati

iskren posredovatelj med balkanskimi državami. Zakaj nove velesile so na vidiku, ki jim Italija ni in ne bo nikoli več kos. Svet se ureja sam v protislovju s smernicami zastarelih pilotov, ki niso v skladju z odrešilnimi Wilsonovimi točkami.

Duignite, Orli . . . !

Svoboda je kakor zdravje: Ko narod nima svobode, ko osramočen poveša glavo pod tujevo pestjo, tedaj kopni po njej iz vsega srca in z vso svojo močjo. Potem se je pa polagoma navadi, ne ceni je več, najsi je pridobljena še s tako težkimi žrtvami. Tudi pri nas se zgodi, da ta in oni pozabi na strahotne dni svetovne vojne in da ne more doumeti velikega pomena politične svobode, ki jo je prinesla našemu narodu jugoslovanska država.

Bolj bi se pa zavedali, kake odločilne važnosti je, da je naš rod podrl vse mostove, ki so vodili v Avstrijo, če bi se spomnili, da jugoslovanska država ni plod slučajja, ni samo sad svetovne vojne. Naše narodne samostojnosti bi ne bilo, ko bi se bil narod izneveril idealom svojih dedov. Tako pa je bilo ljudstvo, predvsem naš mali človek, čuvav krščanstva in slovenstva v naših zemljah, in to v vseh stoletjih, tudi takrat, ko ni bilo slovenske inteligence. V bojih za svojo staro pravdo in svojo zemljo težko preizkušeni kmečki narod ni izgubil nikdar izpred oči treh idej: Ljubezni do svoje rodne grude, vere v zmago vsega dobrega in zavesti socialne vzajemnosti. Jugoslovanska država je zgrajena na silnem temelju: Trupla tisočerihih tih junakov so se pogreznila v močvirje, kot žrtev bodoči državi in na njih je zgrajena naša svoboda. Kmeti uporniki, vsak mož značajen in trd kot kreten, so legli v grobove; in za njimi so šli tihi, skoro nevidni kulturni delavci po naših vaseh, gladni idealisti, ki jim nikdo ne ve imena. Oni so učili ljudstvo gospodarstva, dali so mu tudi kruha resnice, in niso vprašali po plačilu. In tako je polagoma rastla notranja moč slovenskega plemena, kulturno izobličeno in pripravljeno, da se samo vlada, je doživelo svetovno vojno. V prepadu bede in nesreče je s silnim in krepkim zamahom slovenski duh dopolnil, kar so zidali očetje: Svoj dom, v katerem naj je mnogo, mnogo svobode!

Zazdi se pa včasih, da je silni napor zadnjih let izčrpal najgloblje sile našega rodu. Zdi se, da mnogi ne vedo, kaj naj počnemo s svojo svobodo. Rane, ki jih je zadala vojna, so se, komaj zaceljene, zopet odprle. Doba težkega, nevaležnega dela je pred nami in to delo bo mogel dovršiti samo rod, silen po svoji naravni moči, po svoji požrtvovalnosti in zdrav do korenin.

LISTEK.

Iezersko.

Piše dr. Rudolf pl. Andrejka.

(Dalje.)

Kočna ni gladka stena, ampak je vsa razjedena in razorana, premrežena s tremi podolžnimi s snegom in z melino zasutimi žlebovi ali dolinicami. Srednji žleb, najvišji, ves napolnjen z razdrobljenim kamenjem in ob roboh ter proti vrhu s snegom, ima podobno velikanskega navzdol obrnjenega stopala, se proti vrhu vedno bolj zožuje, prehaja v ozko ostrogo, ki sega do vrha. Ta žleb, ki se spodaj razširi v velikansko korito, domačini nazivljejo P o v n a ali P o v n o v a dolina (v specialni karti: Rovna dolina). Ta dolinica deli Kočno v dva dela. Na vrhu tvori ostro škrbino, ki loči zaokroženi desni vrh (2484) od špičastih levih vrhov (2442 in 2541). Vrh 2484 imenuje spec. karta K o k r s k o K o č n o, ker se dviga ravno nad Kokrsko dolino in jo v Kokri imenujejo Kokrsko Kočno. Ta del Kočne, desno od Povnovne doline, je lažje pristopen kot levi, ki je, izvzemši žleb nad slapom, sploh nepristopen.

Kadar lovci napravijo lov na gamse, gre prejšnji dan eden v Kokro, prenoči pri Suhadolniku in drugo jutro napodi divje

koze v Povnovo dolino. Na desno od te doline je široka dolina, ki ima obliko velikanskega na glavo postavljenega trikotnika. Tudi ta žleb je ves napolnjen z gručam in ni težko pristopen, ker je skalovje že deloma obraščeno; tukaj prehaja Kočna v Veliki Vrh. Lovci hodijo s široke v Povnovo dolino; pa tudi naravnost po steni gori ali pa z z mecesni poraščene, strmega Mececnovca je dohod v Povnovo dolino. Toda prehod z Mececnovca, poraščene prednjega obronka Kočne, v Povnovo dolino je precej nevaren. Je sicer kratka, samo kake 4 m dolga, a silno ozka polica, široka komaj za stopalo čevlja. Pod polico pa je temen prepad in tudi prijeti se nimaš nikamor. Noge ne moreš postavljati eno pred drugo, ampak le eno za drugo; a če napraviš le en ponesrečen korak, boš čez nekaj sekund sigurno ležal z razbito glavo v temnem, skritelem prepadu med navpičnimi stenami Kočne. Zato ta prehod porabljajo le najbolj drzni lovci in celo tako pogumen in spreten lovec, kot je Joža Sajc, ki je v vojski zgubil levo roko, pa je je vendar še zdaj strah divjačine, je rekel, da ga je treba en požirek pogoltniti, predno gre človek čez to ozko lašto.

Če gledamo z jezerske doline proti Kočni, vidimo na levi strani slap, ki pada čez široko, navpično odrezano steno. V toplih pomladanskih in poletnih mesecih, ko se topi sneg, in ob času deževja, je slap iako močan. Voda prihaja od topečega se

snega, ki leži v mogočnem vijugastem, zakrivljenem žlebu nad slapom. Domačini imenujejo dolinski žleb nad slapom: Nad Čečico.

Na desni strani slapa vodi lovska steza na Čečico; od tu pa se lahko gre na greben na škrbino »Vratca«, od koder vodi lepa steza k Češki koči. Lovci pa gredo tudi dalje po jarku ali žlebu nad Čečico in pridejo za Kup. Kup, to je mogočna, navpična, naprej pomaknjena stena Kočne med žlebom nad slapom in med Povnovo dolino. Za Kupom je nekako sedlo in lovci trdijo, da je to jako prijeten prostor. Tukaj povzivajo svojo mavžno ali malico in se pogovarjajo o svoji lovski sreči.

Kaj pa, ali je mogoče priti na vrh Kočne s te, severne strani. Na ostre vrhove na levi strani Povnovne doline (2442 in 2541) je popolnoma nemogoče priti, ker je tukaj stena gladka in navpična. Redkim veleturistom se je posrečilo, da so prišli iz zgornjega dela Povnovne doline s prekopanih po steni, ne po grebenu, na zaokroženi desni vrh (2484 Kokrska Kočna). Nekateri lovci so tudi že prekoračili škrbino nad Povnovo dolino. Toda to je sila nevarno, ker je proti vrhu sneg zelo strm in so med snegom in steno globoki prepadi. Lovec Joža Sajc je pripovedoval, da je prišel nekoč v jesenskem času s kokrške strani tu črez, toda bilo je zelo nevarno, strmi sneg je bil zmrzel in zledenel.

Bivši Makekov pastir Franc Pre-

lesnik je pravil, da je skušal priti po grebenu, po rezu na vrh Kočne. Kdor Presnika pozna, ve, da ni malo spreten v plezanju po čerch. Pa je zašel na mesto, kjer ni mogel ne naprej ne nazaj, in dasi bos, se noga ni več prijemala skale in se je moral z nožem vrezati v palce na nogah, da se je kri prijemala gladke skale.

Veličastna je Kočna vsled svoje divjosti. Njeni vrhovi so vsi razjedeni in razpokani, in če stojiš na vrhu Kočne, se skoro bojiš, da se zdaj za zdaj razruši pod teboj prepokano skalovje, da se ti sesuje vrh pod nogami in da s pečevjem vred tebeš več sto metrov globoko v prepad.

Geologi pravijo, da je pred 10—20.000 leti vladala na zemlji ledena doba. Celo leto je bila zima, velik del Evrope, med tem tudi naše kraje, je pokrival trajen snežen prt, kakršen leži n. pr. še danes nad Grenlandijo. V gorah se je sneg polagoma spreminjal v led in z gora so se valili v nižave kakor ogromne zmrzle reke ledeniki. Na Koroškem je pokrival dravski ledenik celo Rožno dolino, na Kranjskem je segal savski ledenik do Radoljice, na Goriskem je segal soški ledenik še daleč pod Tolmin. Ledenik se je počasi pomikal naprej, povprečno 100 m na leto, od obeh strani pobočij, mimo katerih je ledenik držal, je padalo nanj kamenje in skalovje, nastale so na obeh straneh ledenika skalnate meline ali moréne, in če sta se dva ledenika združila, je nastala poleg stran-

In ta novi rod, to mlado armado bojevnikov za krščansko Jugoslavijo bodočnosti, naj nam ustvari orlovstvo. Nikdar nismo videli v njem samo telovadnih zbórov. Ne samo zdravo, v naporu izklesano, utrjeno telo, ampak tudi zdrav, silen, globokoveren in jugoslovanski duh mora biti bistven znak Orla. Stotine, ki stoje pod belim praporom orlovstva, so izšle iz ljudstva in vanj naj zanesejo poživljeno misel krščanskega kulturnega gibanja, tisto misel, ki jo je skozi stoletja nosilo naše ljudstvo v svojih prsih in ki ga je obvarovala propasti.

Ta mladi rod bo stopil v Mariboru pred široki svet. Na častnih tribunah bodo stali zastopniki Slovkov, naroda revnih kmetičev pod Tatrami, naroda, ki je, kot mi, obstal v borbi za svojo zemljo, ker je bil veren. Na naše Orle bodo zrlí češki bratje in štiridesetisoč mladih src ob Vltavi in Moravi bo bilo zanje. Od zapada pridejo iz Francije, Anglije in Belgije najboljše moške, da vidijo borbo in zmago mladega rodu, ki je odločen, da s krepko roko pokaže smer v bodočnost.

Prvi veliki nastop krščanske jugoslovanske mladine bo prva preizkušnja nóttranje sile, ki jo ima orlovstvo. Ta tabor pa mora postati tudi kažipot na cesti v prihodnost: Cilj orlovske ideje mora biti, da si osvoji še one tisoče, ki stoje danes ob strani; tako da bo orlovstvo pomenilo slovenski narod, silen v zdravju mladih teles, nepremagljiv po močnejših nravnih silah mladih duš.

Dvignite Orli, prapor krščanstva v Jugoslaviji! Ko vas bo videl narod, bo v njem oživila krepka in delavna vera vase. Tako stojte v težki borbi, kot so stali vaši dedje na obzidju taborov. Krog vas je svet, deroč za bleskom, užitkom, vabo treutka. V to temo in nemir naj zagruzi z glasom močnejše volje: Maribor! Plamen, ki je gorel v prsih bojevnikov za staro pravdo, plamen, ki je svetil trpečim slovenskim rodovom, se je užgal zopet v orlovstvo in razjarja notranjost tisočih slovenskih src.

Vsa ta prava srca, vsa zvesta orlovska srca zdaj, — v Maribor, solncu nasproti!

Narodno predstavništvo.

LDU Belgrad, 15. julija, 111. redna seja začasnega narodnega predstavništva se odprla ob sedemnajstih. Tajnik Manojlovič prečita zapisnik prejšnje seje, ki se sprejme brez pripombe. Potem se prečita tja prošnje in pritožbe, ki se izročijo odborom. Prečita se poročilo verifikacijskega odseka, s katerim se odobrava mandat dr. Koruna namesto Petejana, ki je svoj mandat odložil. Prečita se poročilo o mirovni pogodbi z Bolgarsko, potem pa zahvala mesta Šabca za odlikovanje, ki ga je prejelo od francoske republike.

Zbornica preide nato na ustna vprašanja. Kot prvo pride na vrsto vprašanje poslanca Baniča na ministra za pravosodje glede delovanja sodišč v Dalmaciji, poslanec Banič pa izjavi, da odstopa od interpelacije z ozirom na najnovejšo dogodke v Trstu, Splitu, Gorici itd. Za njim vstane posl. Biankini in vpraša ministrskega predsednika o najnovejših provokacijah Italijanov v Splitu, ali je kraljeva vlada točno obveščena o teh dogodkih, koliko naših

državljanov je padlo in koliko je hudo ranjenih, koliko časa misli trpeti zločine italijanskih častnikov v Dalmaciji, kakšno zaščenoje namerava zahtevati od italijanske vlade, kaj je storila, da onemogoči nadaljnje take dogodke. Kot drugi interpelant vstane posl. dr. Angelić, ki vpraša ministrskega predsednika in zastopnika ministrstva za zunanje stvari, kaj misli storiti vlada, da se umaknejo italijanske čete iz Splita. Potem vpraša posl. dr. Grisogono, ali so vladi znani dogodki v Splitu, koliko je mrtvih in ranjenih, ali bo vlada zahtevala odškodnino in ali bo delala na to, da se odstranijo iz Splita italijanski mornarji. Na ta vprašanja je odgovoril ministrski predsednik dr. Vesnić.

»Gospod! Na stavljeno vprašanje mi je čast odgovoriti nastopno: V nedeljo dne 11. t. m. ob 22. se je pojavil v mestu Splitu velik nered, ker so italijanski podčastniki z neke hiše sneli našo državno zastavo, razobešeno zaradi našega narodnega praznika, kar je naravno izzvalo vznemirjenost naroda. Za italijanske častnike, ki so se ta večer nahajali na kopnem na splitskih ulicah in o katerih so najbrže mislili, da so v nevarnosti, je priplul motorni čoln, na katerem se je nahajal tudi poveljnik italijanske vojne ladje »Puglia«. Italijani so iz motornega čolna začeli streljati, na kar so naši odgovorili. (Bravol! Ogromno odobravanje.) Pri tem spopadu je padel en naš državlján, dočim so na italijanski strani bili ubiti oziroma hudo ranjeni kapetan Gulli in dva mornarja. Ob 23. se je že povrnil mir, četudi je vznemirjenost trajala dalje. Kratko nato je kapetan Gulli podlegel svojim ranam. Pogreb umrlega kapetana se ni mogel vršiti v Splitu, ker je deželna vlada v Dalmaciji odklonila to izbojazni, da bi ne došlo še do večjih nemirov. Gospod! To je istina iz dosedanjih uradnih obvestil, ki jih je dobila vlada o tem obžalovanju vrednem dogodku. Kr. vlada obžaluje vse žrtve, ki so padle pri tem spopadu in razume se, v prvi vrsti one, ki so padli kot nedolžne žrtve. Ker je ves dogodek zelo delikatne narave in zelo vpliva na odnose med Italijo in našo državo, je kr. vlada smatrala, da naj se dosedanja poročila najizčrpeje popolnijo in ko bo vlada dobila tako popolnjene podatke, bo kr. vlada storila ono, kar ji nalaga dolžnost kot čuvarici interesov naših državljanov. Na srečo se nahaja v Splitu še eden jako kvalificiran zastopnik zaveznikov, t. j. ameriški admiral, ki si je tudi nadel nalogo, da stvar preišče z objektivnostjo, ki je lastna državi, katero zastopa. Trdno smo uverjeni, da bodo poročila, ki jih pričakujemo od pokrajinske vlade, identična s poročili, ki jih bo predložil zaveznikom admiral Andrews. Ko bomo imeli vsa ta poročila v rokah, bomo storili vse korake, ki nam jih nalaga dolžnost in to bo še en povod več za zaveznike, da bodo razmotrivali vprašanje o nujnosti, da se odstrani vzrok tako težkih in tako žalostnih dogodkov. Prosim gospode, ki so stavili vprašanje, da se v tem trenutku zadovoljijo s tem odgovorom, ker vlada, dokler nima najtočnejših podatkov, ničesar ne more izjaviti niti storiti.«

Posl. Sušnik vpraša potem ministra za trgovino in industrijo o gospodarskem svetu, o katerem pravi, da je popolnoma birokratska ustanova. Minister dr. Ninčič ne more dati na to odgovora, ker se ne strinja s tem, da bi postal gospodarski svet to, kar želi interpelant, da bi bil gospodarski svet. Posl. Sušnik pravi, da zadrugištvu

ne pripada niti en mandat ter obžaluje, da se vodijo računi o trgovini in industriji, ne pa o poljedelstvu. Z ministrskim odgovorom se zadovoljava toliko, da smatra sedanjí gospodarski svet samo za etapo v nadaljnjem razvoju.

Potem vpraša posl. Smodej ministra za socialno politiko glede stanovanjskega vprašanja v Ljubljani. Centralna vlada se ni brigala, da bi ublažila slabe stanovanjske razmere v Ljubljani. Powerjenik v Ljubljani je izdal v tem pogledu naredbo, hvalil ministra za socialno skrbstvo, da je sklical enketo, ki se bo meseca avgusta sestala v Belgradu. Ker gotovi kapitalisti vplivajo na ministra za socialno politiko, da bi se ukinila naredba ljubljanske vlade, naglašá poslanec, da ima ta naredba podlago v zakonih bivše Avstrije, ki še niso ukinjeni. Vpraša, ali bo gospod minister pospeševal izvršitev te naredbe. Minister za socialno skrbstvo dr. Kukovec pravi, da o navedeni naredbi ne more sklepati sam, marveč da mora tu sklepati ministrski svet, ki mora odločiti, ali ima naredba zakonito veljavo ali ne. Njeda samega se naredba niti ne tiče. Kar se tiče politične strani te naredbe, naglašá minister, da je šel poverjeniku na roko, da stori kar se more, dasiravno se od te naredbe ne more pričakovati mnogo uspeha. Posl. Smodej pravi, da dosedaj ni obstajala nikaká naredba, ki bi zahtevala, da se morajo naredbe pokrajinskih vlad zlagati z naredbami centralne vlade. Vseled tega smatra, da je ta naredba zakonita. V ostalem se posl. Smodej zadovoljuje z odgovorom.

Nato preide zbornica na glasovanje o versailleski mirovni pogodbi. Glasovalo je 160 posancev, in sicer 155 za, 5 proti. — Na vrsto pride druga točka dnevnega reda: Drugo čitanje volilnega zakona.

Scialoja o jadranskem vprašanju.

LDU Trst, 15. julija. Po tržaških listih je imel v Rimskem senatu bivši minister za zunanje stvari Scialoja govor o jadranskem vprašanju, v katerem je izjavil:

Z mnogih strani se je vidi očitalo, da italijanska mirovna delegacija ni dovolj energično postopala na mirovni konferenci in da zaradi tega ni imela uspehov. Zaradi tega sem primoran, da branim delovanje in trud naše mirovne delegacije. Dasi sta Anglija in Francija priznali londonski pakt, ga drugi zavezniki niso hoteli priznati. V prvi vrsti moram omenjati odklanjajoče stališče predsednika Wilsona, ki je bil od vsega početka proti izvedbi londonskega pakta. Iz angleške bele knjige in iz izjave novega poslanika Zedinjenih držav v Italiji jasno izhaja, da se predsednik Wilson trdno drži svojih idej. Ako bi se tej njegovi trdni volji upirali, bi to utegnilo imeti za nas zle posledice. Italija nima sredstev, da bi mogla sama izhajati in Zedinjene države ne pomagajo samo Italiji, temveč tudi drugim državam v Evropi.

Londonski pakt prisoja Hrvatski vso severovzhodno obalo Jadrana. Jaz sem bil prvi, ki sem povdarjal pravno stališče, da izvedba londonskega pakta ne ovira, da reški Italijani uveljavljajo samoodločbo narodov. Toda nobena druga država doslej ni hotela priznati tega argumenta. Ko pa Francija in Anglija izjavljata, da soglašata z izvedbo londonskega pakta, mislita pri tem, da se hrvaška obala mora priz-

nati Hrvatski. Torej bi uveljavljenje tega pakta naletelo na težave in spore.

Očitano se nam je, da nismo dovolj energično zastopali interesov Italije na mirovni konferenci in da smo se odrekli londonskemu paktu. V prvi delegaciji je bil poleg načelnika, ministrskega predsednika, tudi Sonnino, avtor londonskega pakta. Ali ga je mogel on uveljaviti? V delegaciji je bil tudi Salandra. Ali se mu je posrečila namera? Bil je tudi poslanik Salvago Raggi, ki je vedno vztrajal na paktu. Kdo ga more obdolžiti, da se je odrekel našim pravicam? Ali morete s tega vidika obsojati tudi Barzillaja?

Ko smo z drugo delegacijo, čije član sem bil tudi jaz, dospeli v Pariz, nas je pozdravila nota, podpisana po Clemenceauju in Lloyd Georgu in v kateri se nam naznanja, da se londonski pakt in kasnejše konvencije ne smejo smatrati kot veljavno pravne pogodbe, marveč kot bivši pravni akti, na čijih podlagi bi se dalo govoriti. To je takratni načelnik delegacije Tittoni sporočil zbornici dne 7. septembra l. l. Na to noto, ki nam jemlje orožje, katero imamo tako trdno v svojih rokah, smo odgovorili z vso odločnostjo. V zvezi s tem so zavezniki takrat od nas zahtevali, naj umaknemo svoje čete iz Male Azije. Odgovorili pa smo, da tega ne moremo storiti, ker smo jih tjakaj poslali v sporazumu z mirovno konferenco.

Kar se tiče teritorialne strani londonskega pakta, povdarjamo, da ta pogodba pravno še vedno obstaja in tvori zaključek pogajanj, toda obstaja še druga rešitev jadranskega vprašanja, to je Wilsonov načrt, ki ga je predsednik Zedinjenih držav predložil v svoji spomenici dne 9. decembra l. l. Ta načrt predvideva vmesno državo z Reko kot glavnim mestom. Meja z Italijo bi šla od rtiča pri Plominu na zapadni istriški obali čez Učko proti zapadu ter nato do Trnovskega gozda. Udeležitev te vmesne države bi pomenjala, da mora poleg 200.000 Slovanov živeti manjšina 40.000 Italijanov, kar bi imelo za posledico, da bi bila ta manjšina vedno zatirana. Proti temu načrtu se mora Italiji upreti.

Svojeemu nasledniku v mirovni delegaciji sem mogel zapustiti to-le dedščino: londonski pakt je še vedno veljaven, so pa še druge rešitve, katere lahko sprejememo, ali jih pa odklonimo, pot do pogajanj je torej odprta.

Italijanska divjaštva.

OPUSTOŠENJA IN ROPI V TRSTU.

LDU Trst, 15. julija. Današnji »Lavoratore« prinaša podrobnosti o opustošenjih, ki jih je italijanska druhal povzročila na imetju Jugoslovancev v Trstu. Vrednost Narodnega doma ceni list na deset milijonov lir. Od ponosne, močnejše stavbe, ki stoji na največjem in najlepšem trgu tržaškega mesta in je imela pet nadstropij, je ostalo golo, očrnelo in razpokano zidovje. Stopnice, balkoni in streha — vse se je sesulo. Včeraj, 14. t. m. okrog 10. ure je padlo na cesto nekaj težkih kamnov, del obstrešnega paža; pokopali so pod seboj tri osebe, ki najbrže ne bodo okrevale. — Ugotovilo se je, da se je požar hkrati zanimal na treh krajih, na dveh mestih v pritličju in v četrtem nadstropju. Razjarjena množica je ovirala požarno brambo, ki se pa tudi ni preveč požurila s svojim delom. Omejila se je zgolj na to, da se ogenj ne razširi na sosednja poslopja. Ni izključen,

skih še srednja morena. Ob svojem koncu, kjer se je ledenik tajal in spreminjal v reko ali potok, je odložil vse, kar je prinesel s seboj, nastala je sprednja melina. Zemljelovci trdijo, da je ledena doba trajala najmanj 200.000 let in da se je štirikrat ponovila.

Tudi s Kočne se je v ledeni dobi pomikal ledenik v dolino pod Kočno. Bil je 11 km dolg. Pravzaprav sta bila dva ledenika. Eden je prihajal z Ravenske, drugi z Makekove Kočne.

Podnožje in dolini pod Kočnama domačini na kratko imenujejo »Pod Kočno«. N. pr. »Brkovčeva Lenka gre po pesek Pod Kočno.« (Lenka je hodila z lesenim vozičkom po pesek, da so gospodinjice z njim »ribale« skafje, žetjarje, pškerje, ponovce itd.) Ali »Sekajo (les), spravljajo (seno) Pod Kočno«. Iz okoliščin se je dalo spoznati, da gre Lenka po pesek pod Makekovo Kočno in da sekajo in spravljajo pod Ravensko ali Rónsko Kočno.

Izraza: Gorenja in dolnja (Jezerka) Kotina, kakor jih rabijo v knjigah (n. pr. Seydl »Kamniške ali Savinjske Alpe«) in s čimer zaznamujejo dolini pod Kočno in Grintovcem, med domačini nista v rabi. Ljudstvo pravi: »Pod Mákovno Kočno«, »Pod Rónsko Kočno«. Ráven, Ravni, z Ravni, v Raven (pridevnik: rónski, človek: Ravnjaneč), pomeni župnijo Sv. Andreja, ki sega do Senkovega znamenja. Prebivalci župnije Sv. Ožbalta pa se imenujejo Spodenjci (pridevnik: spodenjski). Oboji skupaj pa so Jezerjani in ne Jezerci, kakor se časih sliši.

Pa vrnimo se zopet k ledeniku. To-

rej dva ledenika sta se v ledeni dobi valila v Jezerško dolino in sta zasula dolino obeh Kočen z gručem (»šardrom«) in s kamenjem. Ravenski ledenik se je ob prihodu v jezerško dolino zakakal proti Skubru in se je pri Kazini zrušil s spodenjskim ledenikom. Odtod sta oba ledenika skupaj prodirala na Spod. Jezerško do Podloga. Med potom sta odložila mnogo kamenja. Ledenik Gorenje (Ravenske) Kočne je tam, kjer se je zasukal proti Kazini, odložil mnogo kamenja. To je mični Vernikov holm ali Vernikov »kogel«, kakor ga imenujejo domačini, okrogli, s tratorasli grič z jablano na vrhu na Vernikovem travniku blizu Pošte.

Ko je minula ledena doba in so nastajali toplejši časi, se je ledenik topil in se umikal vedno bolj v višavo. Ledenik se je tajal, in ker je bil svet pri Skubru višji, voda ni mogla odteči. Nastalo je jezero. Ljudje so se naselili ob bregovih jezera na vznožju gora, voda je odtekala iz jezera skozi ožino pri Skubru. Stopil se je tudi ledenik Spodnje (Makekove) Kočne in odložil pri Kazini toliko kamenja, da se je voda tukaj znova zaježila. Tudi tukaj je voda preplavila dolino, jezero je segalo do Joža ali do Kazine. Šele, ko si je voda izkopala pot skozi grbijo spodenjskega ledenika, je jezero odteklo. Dolini je ostalo samo še ime in pa mehka ilovica, ki se je nabrala na dnu jezera. Kjer se je le-ta popolnoma osušila, je jako rodovitna, n. pr. okrog Sv. Andreja, kjer so sočni travniki in rodovitne njive. Kjer pa voda ni popolnoma odtekla, tam raste le kislá »vóča«. Te močvirnate travniške domačini imenu-

jejo »luža«, slovenski Korošci onstran Jezerskega Vrha bi jim pa rekli »blato«.

Zgodovina Valvazor poroča, da je bilo še za njegovega časa na Zg. Jezerskem trajno jezero. Kdaj je odteklo, ni znano. Sporočilo pravi samo, da je bilo svoj čas župnišče pri Skubru in da je pogorelo, ž njim vred pa tudi vsi stari zapiski. Domačini vedo povedati, da bi bil nekoč neki župnik skoro vtonil v dragi pri Skubru; moralo je biti še v tistem času, ko je še odtekalo jezero, ker zdaj pri Skubru ni take drage, da bi človek v normalnih razmerah mogel utoniti.

Ledenik izpod Makekove Kočne je pustil za sabo cele griče kamenja (»kogel« za Mlinarjem!). Makekova in Mlinarjeva hiša stojita na ledeniški groblji. Tudi grič, na katerem stoji nova cerkev Sv. Ožbalta, je ostanek ledenikove morene. Do tu sem je segal ledenik. Na svoji poti izpod Kočne je pustil vse polno gruča, kamenja in skal, in malo rodovitni z gozdom poraščeni svet na obeh straneh Jezernice okrog Kazine, imenovan »Kamenje« (v Kamji!), je svoj čas mogoče sestavljal tisti del Kočne, ki se zdaj imenuje Žleb nad Čečico ali Povnova dolina. Tudi peščene malo rodovitne njive in travniki (takoimenovane »peskarce«) na Mlinarjevi kmetiji pričajo, da so to ostanki ledeniškega gruča, ki ga je prinesel ledenik s Kočne. Tudi veliko skalo sredi travnika pri Mlinarjevi Fužini ali skalo s sv. razpelom pri Jožu je prinesel ledenik na svojem hrbtu izpod Kočne. Če-

* Primerjaj k tej razlagi Ukanco v Bohinju. — Pis.

(Dalje.)

da je pod razvalinami Narodnega doma kakšna žrtev; dognati se bo dalo šele tedaj, ko bodo oblasti uvedle preiskavo na lico mesta. — Razen Narodnega doma so precej opustošena in deloma popolnoma uničena naslednja jugoslovanska podjetja: jugoslovanska delegacija in stanovanje delegata Markovića, špeditijska tvrdka Balkan, trgovina s čevlji Stantič, gostilni Lenček in Makarska, češka tvrdka Franz & Kranz, ki se je že nacionalizirala, prostori Tržaškega podpornega in bralnega društva, Splošna hranilnica, kavarna Commercio, odvetniške pisarne doktorjev Rybára, Abrama in Agneletta, doktorja Wilfana, doktorja Kimovca ter doktorjev Pretnerja in Okretiča, Jadranska banka, podružnica ljubljanske kreditne banke, srbska šola in uradi Srbske pravoslavne občine, podružnica Hrvatske centralne posojilnice, skladišče tvrdke Perko, žganjarna Štoka, knjigarna Štoka. Demonstranti so hoteli napasti tudi tržaške podružnice čehoslovaške živnostenske banke, pa so namerno iz neznanega vzroka opustili. — Dognalo se je, da je drhal ropala zlasti v skladiščih špeditijske tvrdke Balkan. Na avtomobilih in celo na večjih čolnih so odvažali uplenjeno blago. Tukaj je bilo nekaj oseb aretiranih. Demonstranti so opustošili in oplenili gostilno Makarsko, dasi zahajajo že mnogo let tjakaj tudi nameščenci magistrata. Ko je lastnik prosil na kvesturi, naj pred opustošeno gostilno postavi stražo, so mu odgovorili: »Dobili ste zasluženo lekcijsko!« Stražniki so sicer preprečili mnogo ropov, vendar pa so se še v poznih urah videli cele procesije ljudi, ki so razno blago nosili domov, celo mimo kvesture. Poleg blaga so na mnogih krajih izginile tudi velike vsote denarja. — »Lavoratore« dostavlja, da se pred opustošenimi podjetji zbirajo ves čas gruča ljudi, ki komentirajo dogodke. Pri tem se pa nekateri ne izražajo preveč pohvalno o oblastih, ki imajo nalogo, vzdrževati red in ki tako dobro znajo udušiti gibanja in ki imajo mnogo večji obseg, to pa le tedaj, ako jim ta gibanja ne prija.

LDU Trst, 15. julija. »Lavoratore« prinaša o izgredivih se naslednje podrobnosti: Kvestura je bila o dogodkih tako slabo poučena, da ni znala natanko navesti onih podjetij, ki so jih demonstranti opustošili, še manj pa, koliko znaša škoda, ki, kakor se splošno sodi, mora znašati ogromne vsote.

V trgovini s čevlji Stantič na trgu Rosario 5 je drhal razbila napise in iz izložb pokradla vse čevlje. V gostilni Makarska v ulici San Lorenzo so demonstranti odnesli vse pohištvo ter 14 hl vina. Lastniki, ki so v gostilni ravnokar večerjali, so morali pobegniti. Ko so se povrnili, so ugotovili, da jim poleg blaga manjka tudi nad 20.000 lir v denarju in 10.000 lir v dragocenostih, katere so hranili na račun odsotnih mornarjev. Med slovenskimi podjetji, katerim je politiška drhal prizanesla, je tudi tiskarna Edinost. Razbili so le nekaj šip in nekoliko poškodovali rotacijski stroj. Škoda pa ni tako velika, da stroj ne bi mogel delovati.

Ko so demonstranti naskočili obširna skladišča špeditijske tvrdke Balkan na obrežju Nazario Sauro, se je moglo opaziti, kako so velike množine blaga izginjale na vse smeri, zlasti pa proti morju, kjer so se z njim polnili čolni, ki so nato odpluli. Prispela sta dva avtomobila z varnostno stražo, vsled česar so prenehale plenitve. Tukaj so stražniki aretirali naslednje osebe, ki so jih zasačili na delu: Umberto Sulanz, Bruno Caroseni, brata Francesco in Domenino Papagno, Giovanni Medelin, Emilio Seccadanari, Giuseppe Waiser, Marco Dudine, Casimiro Mircovich, Giovanni Vardabasso, Carlo Baci, Domenico Brazzafolli in Arturo Delseno.

V ulici Belpoggio 3 so bili aretirani Michele Ritegliani, Michele Mafur, Giuseppe Divincenzo, Michele Pupilli, Giuseppe Carogni, Francesco Grillo in Ruggero Capocello, ker so plenili v skladišču tvrdke Balkan živila, obleko in steklenico; to blago se je našlo v stanovanju aretirancev. Nekaj oseb je bilo aretiranih, ko so kradli v Hrvatski štedionici na trgu Borsa.

LDU Trst, 15. julija. »Lavoratore« poroča iz Rima: Včeraj sta dospela semkaj tržaški generalni civilni komisar Mosconi in trentinski generalni civilni komisar Credaro, da poročata vladi o položaju v svojih pokrajinah.

LDU Trst, 15. julija. Listi poročajo, da je danes okrog osmih nekaj oseb z vozom iz veže Narodnega doma hotelo odpeljati majhno železno blagajno. Varnostne straže so vsled tega aretirale 15 oseb, ki so se sumljivo gibale okrog razvalin Narodnega doma.

ITALIJANSKI ADMIRAL RAZGLAŠA.

LDU Split, 15. julija. V Zadru je admiral Milo z ozirom na splitske dogodke izdal proglas, v katerem pozivlje prebivalstvo na mir in pravi, da si bo že vojska vedela dobiti zadoščenje. Zadrška posadka je odšla v smeri proti Obrovcu na demarkacijsko črto. V Zadru so ostali samo legionarji.

ITALIJANI RAZBLJAJO NA REKI.

LDU Bakar, 16. julija. Položaj na Reki postaja vedno hujši. Sinoči so se demonstracije po mestu nadaljevale ter razbijale hrvatske trgovine in zavode. Italijanske tolpe so sedaj pokončale še ono, kar so prvič pustile. Izgredi so bili sedaj še bolj divji in strašni, kakor prvič. Sedaj so Italijani vdrlji celo v kanal Rečina, kjer so zažgali štiri ladje, ki so last naših ljudi.

ITALIJANI NA ČRNI PRSTI.

Ljubljana, 16. julija. Ljubljanski dopisni urad je doznal z merodajne strani, da so predvčerašnjim Italijani pri Orožnovi koči ob Črni prsti začeli streljati na dva jugoslovanska finančna paznika. Na sedlu so demarkacijsko črto pomaknili za 10 do 12 metrov naprej in napravili žične ovire tako, da sedaj ni mogoče priti na Črno prst.

ITALIJANSKI POSLANIK V NAŠEM ZUNANJEM MINISTRSTVU.

LDU Beograd, 15. julija. Opravnik tukajšnjega italijanskega poslanstva Galanti je bil včeraj popoldne celo uro na posetu pri namestniku ministra za zunanje stvari dr. Ninčiču. Galanti je prišel povodom krvolitja v Splitu in zastopajoč italijansko verzijo o tem dogodku je govoril v precej nadutem tonu. Ko pa je izvedel o novih dejanjih, ki so jih Italijani storili v Trstu in na Reki, kjer so zažgali našo delegacijo in Narodni dom in demolirali naše delavnice in trgovine, je postal zmehdan in je odšel.

GLASOVI ČEŠKIH LISTOV.

LDU Praha, 15. julija. (ČTU) Glede na italijanska zločinstva pišejo »Narodni Listy«: Italijanska izzivanja in divja grozodejstva govore sama proti Italijanom, ker noben kulturni narod ne sme braniti svojih zahtev z nasilnostmi. »Venkov« piše: Italija naj ne pozabi starega veljavnega pregovora »živeti in dati živeti«. Ako so jugoslovanska poročila docela resnična, bi morala Italija svoje mornarje grozno kaznovati.

Italija.

Vlada v veliki krizi.

LDU Dunaj, 16. julija. (ČTU) Listi citirajo Giolittijevo »Stampo«. Ministrstvo Giolittijevo se nahaja v veliki krizi. Pripravlja se močna koalicija za padec Giolittija.

Italijanski ministrski svet.

LDU Trst, 15. julija. Listi poročajo iz Rima: Včeraj popoldne se je sestel ministrski svet in je podrobno razpravljalo o notranjem položaju, zlasti z ozirom na razn estavke in na včerašnje dogodke v Trstu. Ministrski svet je sklenil uvesti preiskavo, da ugotovi odgovornost.

Pogajanja z Albanci.

LDU Rim, 15. julija. Na včerašnji seji ministrskega sveta se je ugotovilo, da vest, ki so jo prinesli nekateri listi o prihodu odposlanstva albanskih prvakov v Rim, ne odgovarja dejstvu. Vlada je baronu Aliottiju podelila zelo obširno pooblastilo in zaradi tega ministrstvo ne more privoliti v širše koncesije, kot so one, o katerih je Aliotti izjavil, da jih hoče dati. Sedaj so se pogajanja prekinila, toda italijanska vlada pričakuje, da se pogajanja zopet nadaljujejo, čim se bodo Albanci uverili, da je Italija trdno odločena, varovati lastne interese.

Krasin pride v Rim.

LDU Rim, 14. julija. »Tempo« poroča, da pride v kratkem v Rim Krasin. Porazgovori, ki jih je imel v Londonu z Lloyd Georgem, so se prekinili vsled tega, ker angleška vlada namerava priznati sovjetsko republiko v Rusiji. Italijanski socialisti želijo, da Krasin čimprej pride v Italijo.

Stavke.

LDU Trst, 15. julija. Listi poročajo iz Milana, da je včeraj izbruhnila splošna stavka nameščencev električne cestne železnice. — V Rimu traja stavka nameščencev cestne železnice dalje.

Avstrijska republika.

Internirani mažarski ljudski komisarji gredo v Rusijo.

LDU Dunaj, 16. julija. (DunKU) Avstrijska vlada je na podlagi sporazuma s sovjetsko vlado dala na Dunaju pridržanim članom prejšnje mažarske sovjetske vlade priliko, preseliti se na Rusko. Sovjetska vlada je od tega sklepa avstrijske vlade naredila odvisen transport avstrijskih vojni ujetnikov v domovino. Glavni odsek narodne skupščine je ta sklep odobril.

LDU Bogumin, 16. julija. (DunKU) Tukaj se je peljal mimo vlak z ruskimi vojnimi ujetniki z Dunaja, toda mažarskih ljudskih komisarjev ni bilo v njem, tako da se mora domnevati, da so vlak poprej zapustili.

Prispevalite za sklad S. L. S.

Razna poročila.

Ratifikacija saint-germainске pogodbe.

LDU Pariz, 15. julija. (DunKU - Havas) V petek se bodo v dvorani na Quai d'Orsay svečano izmenjale ratifikacijske listine saint-germainске pogodbe.

Boji na Ruskem.

LDU Moskva, dne 16. julija. (DunKU - Brezžično.) Frontno poročilo z dne 15. t. m.: Na severno-zapadni fronti stoji naše čete pred Vilno. V odseku Lide smo dosegli postojanke 10 vrst vzhodno in zapadno od Smorgona. 20 vrst zapadno od Molodečna je osvojen Olšany. V odseku Minsk-Baranoviči prodiranje. Jugozapadno od Minska v smeri proti Sluzku so dosežene postojanke 60 vrst zapadno od Bobruiska. V odseku Kovla je dosežen Styr. V odseku Podvolocziska in Kamenec Podolski se nadaljuje prodiranje.

Iskreno obžalujemo!

Kamnik, 13. julija 1920.

Ponovno se je že povdarjalo, koliko zlo je za vzgojo naše mladine, da se trpi v ljudski šoli naraščaj raznih izvenšolskih telovadnih organizacij. Te organizacije se sicer štejejo za nepolitične, hočejo biti zgolj kulturne, vendar v dejanskih razmerah ni mogoče mimo politike. In končno je to popolnoma umevno in drugače biti ne more. Saj je menda politika tudi ena panna kulture in splošno kulturna organizacija mora zavzeti stališče tudi napram političnemu vprašanju.

Toda kdor zanaša politiko že v ljudsko šolo, ta postavlja šolo na glavo. Zato ti tako rad pritegne vsak misleč pedagog, ako mu rečeš, da je ena najnesrečnejših potez kompetentnih oblasti, da dopuščajo v ljudski šoli grupiranje otrok v Orle, Sokole, oziroma tudi v socialistično telovadno organizacijo.

Sokol je planil brž po preobratu v ljudsko šolo. V prvem naskoku je prav mnogo pograbil. V naših vrstah dobro dolgo ni našla tal vera, da bo ta reč ostala dovoljena. Prečudna se je zdelo. Zato smo sicer kaj težko gledali šopirjenje Sokola po šolah, z orlovskim naraščajem se pa le na splošno ni z resnostjo začelo v upanju, da pride lepega dne vendar odlok: Otroke šoli, šolo otrokom! Toda zgodilo se je nasprotno: Oboji naraščaj je uradno priznan!

Razlogi dotičnih oblasti nam niso znani. Morda imajo same dokaj težavno stališče, ako gre za odločitev tega vprašanja. Toda dejstvo je, da je otrokom v enaki meri dovoljeno biti pri Sokolih, kakor pri Orlih. Sokol je sicer menda še do zadnjega časa upal, da bo dobil v šolah monopol na vso našo mladino, mislimo pa, da se je iz teh sanj že zdrnil in si temeljito pomel krmežljave oči!

Šolska vodstva kakor tudi učiteljski zbori imajo glede tega naročilo, da se v šoli sami zdrže vsake pristranosti in zavzeta za eno ali drugo stran. Edino pametno! Če kje, je treba tu popone neutralnosti. Izven šole je pa delovanje učiteljskega v tej ali oni organizaciji zaželeno. Če že organizacije so, skušajmo jih kar moč dobro voditi. Da se pa sponirajo, da bo učitelj kot pedagog iz poklica dobro vodil tudi izven šole organizirano mladino.

Šole imajo dalje naročilo, da na eventualna nasprotstva med obojnim taborom otrok blažilno vplivajo. S pripravnim poukom naj delujejo na sporazumljenje ene in druge »stranke«. To je vse jako hvalevredno, samo da je približno isto, kakor porezati osat s pipcem, korenine pa pustiti v dobro gnojni zemlji.

Toda našo javnost utegne zanimati, kako si ta ali oni možak iz pedagoških vrst predstavlja »blažilen vpliv« in »pripraven pouk« po naročilu višje šolske oblasti. Tukaj v Kamniku deluje nadučitelj, mož stare korenine, vedno poln najboljših namenov. Pa je prihitel te dni enkrat med poukom v IV. razred svoje šole in je povedal učencem, da je prišel odlok višjega šolskega sveta, glasom katerega se Orli in Sokoli ne smejo med seboj pripravljati. Temu splošnemu oznanilu je sledil sledeči blažilen pouk: »Sploh naj bi pa bili vsi le pri Sokolih. Tudi naš regent je Sokol, posnemajte ga!«

Napram vodstvu naraščaja se je govornik nekaj dni pozneje takole zagovarjal: Kaj bolj blažilnega menda vendar ne morem povedati otrokom, kakor če jim postavim regenta za zgled! — Pričakujemo, da bo gospod v kratkem še bolj apostolsko nastopil in bo rekel svojim šolarjem še kaj drugega...

Toda s tem »pripravnim« poukom se ni bil končal. Mimogrede se je govornik spomnil, da se Sokol precej očita svobodomiselstvo. Mogoče je misliti, da so tudi njegovi šolarji že kaj takega slišali. Ta očitek je hotel torej temeljito ovreči in to je tudi storil, in sicer na sledeč originalen način. Nadaljeval je:

»Pravijo, da so Sokoli brezverci. Pa to je laž. No, koliko je med vami Sokolov?« (Dečki dvignejo roke.) »No, ti A, ali

veruješ v Boga?« — »Verujem!« — »In ti B, veruješ v Boga?« — »Verujem!« — »In C, veruješ v Boga?« — »Verujem!« — In tako dalje. Pa zaključek? Epohalen!

»No, vidite, da Sokoli niso brezverci!« Tako je gospod nadučitelj opravil naročilo višje oblasti in je sam seboj zadovoljen zapustil razred.

Pravzaprav je stvar smešna, ampak je tudi žalostna. Tega tako evidentnega dokaza zoper »obrekovanje sokolstva« namreč ni doprinesel fantek iz vrst sokolskega naraščaja, temveč mož, ki bo menda obhajal že kak jubileječek svojega pedagoškega poklica.

Je pa stvar še tudi drugače žalostna. Komaj dober teden je tega, da je vodstvo tukajšnjega orlovskega naraščaja na sestanku staršev zavzelo do Sokola tole stališče: Ako vidimo mi cilj svojega delovanja v prvi vrsti v tem, da spodbijamo tla Sokolu, ako si domišljujemo, da bo tedaj končana naša naloga, kadar bo število našega naraščaja pustilo daleč za seboj število sokolskega — vedimo, da smo na popolnoma zgrešenem potu. Mi moramo vso pozornost obrniti v to, da na svojem zidamo, ne, da na tujem podiramo. Vemo, da za našo deco pri Sokolih ni dobro, zato skrbimo, da jim moremo mi nuditi kaj boljšega, pri tem se pa strogo varujemo vsakega obrekanja, razen načelnega vprašanja, ob Sokola. Agitacija med otroci naj izgine iz naših vrst. Otroci ne ume razlogov, je torej kot agitator le prerad zagrozenec. Vplivajmo na starše, po njih naj prihajajo otroci v naše vrste.

Tudi naši otroci v telovadnici in izven nje neprenehoma slišijo pouk: Pustite Sokole pri miru! Ne prerekaite se z njimi, ne vračajte psovk s psokvami! Vsakdo ve, kako težko je otroku kaj takega dopovedati.

In če se je s trdom in naporom kaj doseglo, ali ni nadučiteljevo postopanje pripravno, da razdere še te uspehe? Ni namreč treba imeti niti štirih razredov za seboj, da otrok spozna: Aha, gospod pa agitirajo! In brž se en del zadovoljno in škodoželjno muza, drug del pa grbančič čelo in si grize ustnice. To se godi že med poukom. Pride pavza, beseda da besedo, nastane prepir, sovraštvo, morda pretep. In nad vsem tem je kajpada g. nadučitelj s svojim »blažilnim poukom« popolnoma nedolžen!

Vemo, da je skrajno nepedagoško otroke tolažiti: »Nič ne marajte, gospod vam nič ne more. Tega bi ne bil smel reči in sploh je povedal nekaj jako neumnega.« — Vemo to, vendar naj si gospod zapomni in pove še drugim, če ima kje sebi enake, da tako preprosti tudi nismo, da bi kljub tako očitni nerazsodnosti krili njegovo avtoriteto, zraven bi pa naša dobra stvar škodo trpela. Zlasti, ker bi se lotil težke naloge, kdor bi hotel komu dokazovati, tudi otroku, da je gospod šolski voditelj nekaj modrega pogruntal.

Zato moremo k celemu dogodku reči res le eno: Iskreno obžalujemo!

Plebiscitna komisija v Celovcu.

LDU Celovec, 16. julija. (DunKU) Davi ob osmih sta dospeli semkaj britanska in francoska sekcija plebiscitne komisije s posebnim vlakom iz Ostende. Predsednik glasovalne komisije polkovnik Pech in načelnik francoske sekcije grof Chamberun dospeta prejkone jutri v Celovec. Tudi italijanska sekcija in njen načelnik princ Borghese pridejo prihodnje dni v Celovec.

Politične novice.

Medstrankarsko razsodišče. V knjižici »Zločin nad domovino«, kjer šiba pisatelj način našega domačega boja, je zapisana na str. 88. ta-le pametna misel: »Kakor se snujejo za odpravo militarizma mirovna društva in kakor se nam obeta mednarodno razsodišče, tako bi bila potrebna pri nas medstrankarska organizacija za razsojanje strankarskih preprirov, posebno pa še medstrankarsko nadziranje pisave naših časnikov.« Zaenkrat je morebiti ta stvar malo težko izvedljiva, ker naša politična kultura še ni dosti razvita, a prejšilislej bomo gotovo do tega prišli in in moramo do tega priti, ker je pamet nadržje vendar še najmočnejši faktor, še močnejši nego strankarstvo. Če imajo dualisti svoje sekundante, ki pazijo, da se boj vrši pravilno — zakaj bi ne mogli priti do inštanca, ki bi avtoritativno obsodila vsak očitno nepošten nastop bodisi v časopisju ali v javnih govorih? Vsi se n. pr. še spominjamo, kako je poslanec iz zasednega ozemlja blatil Slovenijo v Belgradu pred poslušalstvom, ki ni moglo kontrolirati neresničnosti njegovih besed. Če zastopnik zasednega ozemlja nastopa v Belgradu na način, ki tej naši skupni stvari škoduje, bi morala biti nadstrankarska inštanca, ki bi tak nastop obsodila. Podobno je s Kristanovim govorom o dogodkih na Zaloški cesti. Kdor ie bral dotično za-

vijanje in potvarjanje resnice v »Napreju«, ki je govor objavil, temu se je morala omajati vera v Kristanovo poštenost in političnem boju. In če se takih nizkih sredstev poslužuje mož, ki bo po svojih zmožnostih lahko domovini dosti koristil, je to tem bolj obsojno vredno. Sicer upamo, da to pot Kristan domovini ni nič škodoval, ker se tako zavijanje ubije samo in ga poslušalci ne vzamejo resno, vendar je pa žalostna stvar, če opazujemo, kako ta način političnega boja jemlje ljudem vso vero v besede politikov in časnikov. Prepričani smo, da je tudi ogromna večina socialistov Kristanov nastop obsojila. Omenjena knjižica ima lep namen, delati na to, da se pri nas prične bolj spoštovati resnica in ljubezen do bližnjega. Ta namen bi knjižica dosegla po našem mnenju še bolj, če bi se bila ona kar najstrožje držala tudi najmanjšega pretiravanja, tako da bi nasprotnik, ki jo bere, nikdar ne mogel nobeni trditvi z uspehom ugovarjati. Najbolj pomirljivo vpliva vedno najčistejša resnica.

+ **Dokumenti.** V resničnih časih živimo, vse sile bi morali združiti, da pomagamo državi v odločilnih dneh, da hujšajo od zunaj proti njej, ko ji bodo določali njene končnoveljave meje in ko gremo glasovanju nasproti. Zmisel za velika državna vprašanja bi moral biti po mnenju razsodnih ljudi vsaj tako velik, da bi tudi v malih in zastrupljenih dušah otopil vsakdanje nerganje in zločeno natolcevanje in sumničanje. Kdor bi pa pri mladi frakciji naših liberalcev pričakoval tolikega državniskega čuta, bi meril njihovo politično preudarnost s prevelikim merilom. So, kakor so bili: Malenkostni, zahrbitni, vsakdanji zastrupljevalci javnega mnenja, kakor jih opisuje avtor knjižice »Zločin nad domovino«. Težko nam je o teh stvarih pisati ravno sedaj, pa smo primorani. To so in bodo pravi dokumenti za bodočega zgodovinarja, ki bo na podlagi virov sodil in razsojal o državotvornih silah, ki so gradile mlado državo. Ne bo mogel iti mimo teh razdirajočih in podpihujočih elementov v liberalni stranki, ki so v svoji politični strasti brez razsodnosti in preudarnosti polnili predale svojega glasila v slepi veri, da bi ujeli za ceno trenutnega uspeha, četudi na škodo države, par glasov za svoje namene. Naši pristaši so preveč zavedni, da bi jih moglo omajati tako orožje v njihovi strankarski discipliniranosti. V tem oziru smo docela mirni, taki otroški izpadi ne bodo cepili naših moči. Škodovati pa morejo splošnosti zelo, ker vlivajo v velikih curkih olje v visoko švičajoče plamenje političnega boja. Starosta liberalne stranke bi imel tukaj posla in dela dovolj, da gasi, pomiruje in urejuje.

+ **Socialistični strah.** Pravemu, ortodoksnemu socialistu je »klerikalizem« vedno pred oči. Njemu je klerikalizem začetek in konec njegove politične modrosti, je teror in kapitalizem, je lek za vse zadrege in izhodišče iz vseh zadržev. Klerikalizem je vsega kriv, nosi in podpira vse. Kdor tega ne bi verjel, ni pravi socialist, ne more biti in ne postati. S »klerikalizmom« je nastopil sedaj »Napreje« proti svojim odpadlim bratom - komunistom, ki nočejo več prisegati na evangelij socialističnih voditeljev. Zadnje orožje je izigral proti njim. Če nič ne pomaga, to mora pomagati, če imajo le še trohico marksističnega duha. »Klerikalizem« je na potu, delavci pozor,« jadrkuje »Napreje«. Meni, da bi delavstvo v kulturnih državah, n. pr. v Češki, takim ljudem, ki vodijo delavstvo klerikalizmu v žrelo, pokazalo hrbet. Pri nas so pa komunisti menda pravi pravcati »klerikalci«. Sedaj bo pomagalo. Delavstvo bo zopet pokorno g. Kristanu in s drugom, strah klerikalizma jih mora pripeljati v zavetje pravih borcev proti »klerikalizmu«. Stara resnica je: neumnost in nadutost sta si sestrji. To velja tudi v tem primeru.

+ **Politika,** ki garantira mir. Giolitti je govoril in debati o zunanjih politikah nekoliko drugače, kakor je imel ta mož sicer navado govoriti. Govoril je o taki politiki laške vlade nasproti Jugoslaviji, ki bo garantirala trajen mir. Medsebojni spor se mora rešiti v medsebojnem sporazumu, ker morata oba sosedna naroda živeti v sporazumu. V koliko so bile te besede odkrito govorjene, ali v koliko jih je diktiliral ozir na razvrane notranje-politične razmere lastne države, tega ne moremo presoditi. Zadnji dogodki na zasedenem ozemlju so kaj malo v skladu z besedami laškega ministrskega predsednika. Če je tudi odkrito govoril, bo imel še mnogo truda, da ohladi vroče glave laških nacionalistov. Zeleti moramo pa iskreno, da prevlada med laškimi parlamentarci pamet in hladen razum in prevdarnost, da se ne dajo več voditi od ulice in laške buržoazije, ampak od umerjenosti in pravičnosti. Laški listi pravkar poročajo, da se nahaja Giolitti,ovo ministrstvo v veliki krizi. Pripravlja se velik blok v parlamentu, ki hoče to vladno vreči in prevzeti sam vladne posle. Morda so tudi zadnji dogodki vplivali nato, da se ustvari nov položaj, ki bo pospešil miren sporazum.

+ **Vojni zakoni.** V dunajski zbornici so sklenili te dni važen zakon, ki postavlja

prehranjevalno politiko avstrijske republike na novo podlago. Dosedaj so vodile vso prehrano že znane zloglasne vojne centrale. Socialisti so se v razpravi zavzemali še za njih daljni obstoj v njenih prvotnih oblikah. Z večino je pa prodrla misel, da se kmetom določi le gotov kontingent žita, ki ga mora proti polnovredni odškodnini oddati, z drugim žitom pa razpolaga pridlovalec popolnoma svobodno. Ker ni promet z drugimi državami prost, je bilo primerno, da so s tem kontingentom ustvarili žitno rezervno. Prebivalstvo si bo pa tudi samo lahko nabavljalo žito. Socialisti so zagnali proti temu zakonu silovito gonjo. Priskočili so na pomoč judovskim žitnim centralam, ki so med vojsko in po vojski odirali ljudstvo. Brezdvoma je, da bo nova postava zelo olajšala dobavo žita. Poljedelski minister Haneis je izdal poziv na kmete, naj oddajajo kontingentirano žito. Opozarja na to, da je bila dosedanja prisilna oddaja škodljiva tako kmetu kakor tudi konsumentu. Razpoložljivo žito naj oddajajo potom svojih zadržev naravnost zadržavam konsumentov. S tem bodo izključili verižništvo, kmetu bo pa tudi pomagalo, ker bo dobival potom zadržev vse potrebne stvari. — V odseku so sklenili tudi še zakon o oddaji premoženja. Za ta zakon so vodile posamezne stranke srčite boje. Sedaj so se v bistvenih točkah zedinili in v par dneh pride pred zbornico. O tej važni postavi bomo obširneje poročali, ko stopi v veljavo.

+ **Nova ogrska vladna stranka.** Krščansko-socialna zveza, stranka malih kmetov in disidentov se združili v veliko vladno stranko in se zedinili na enoten akcijski program. Stranka se zove sedaj Združena stranka krščanskih socialistov, malih kmetov in poljedelcev. Njen program je sledeči: Ustvariti hočejo močno vladno, ki bo varčevala z državnim premoženjem in vpeljala zakon o oddaji premoženja, izpeljala agrarno reformo, skrbela za državne nastavitelje, odpravila nepotrebna mesta. Državni guverner naj ima pravico, da razvusti narodno skupščino. Urediti hoče socialno zakonodajo in narodnostno vprašanje. Novo vladno bo sestavil grof Bethlen.

Dnevne novice.

— **Umril** je dne 15. t. m. v Begunjah pri Cerknici v 76. letu svoje starosti Matej Debevec, oče dr. J. Debeveca. N. v. m. p.

— **Ameriški odposlanci.** Včeraj so došli iz Amerike kot odposlanci slovenskih katoliških organizacij ameriških za Maribor sledeči gostje: Mr. Anton Grdina, kot zastopnik »Zveze katoliških ameriških Slovencev«, Mr. Holmar Matej, kot zastopnik slov. kat. pevskega društva »Lira«, Mr. Mihelič Ivan, Mr. Ivančič Franc s soprogo in Mr. Škufca Ivan, vsi iz Clevelanda. Iz Amerike so odpotovali 24. junija in so se vozili na parniku »Canada« 13 dni v Neapoli. V Neapolu in Rimu so se mudili po en dan. V Trstu so bili priča požara »Narodnega doma«. Gostom iz njih nove domovine onkraj oceana kličemo krepki: »Bog živil«.

— **Mr. Anton Grdina,** ki je došel 15. t. m. iz Amerike, sporoča vsem onim ljubljancem in okoličanom, ki so obveščeni od svojcev iz Amerike, da jim prinaša kako sporočilo ali darilo, da sprejema obične v soboto 17. t. m. od 4. do 6. ure pop. in ponedeljek 19. t. m. od 10. do 12. ure dop. v hotelu Tratnik, III./15, Sv. Petra c. Tisti, ki imajo poročila za svoje v Ameriki, naj jih pošljejo na naslov Mr. Anton Grdina, pri g. Pirca, revident deželne vlade, Cegnarjeva ul. 10, Ljubljana.

— **Zlet francoskih katoliških telovadnih organizacij v Metz.** Včeraj 15. t. m. je odpotovala preko Italije deputacija Orlovske zveze, ki se udeležiti zleta francoskih katoliških telovadnih organizacij v Metz, kateri se vrši 28. julija. Odtod gredo 1. avgusta v Liege, nato pa na zlet švicarskih katoliških telovadcev v Basel.

— **Povračilo pridržanih nežigosanih bankovcev.** V zmislu naredb ministrstva za finance z dne 22. aprila t. l. J. broj 14.163 je vrniti o priliki kolkovanja pridržane nežigosane in neveljavno žigosane bankovce. Stranke se pozivljejo, da se zaradi izročitve teh bankovcev zglašajo pri onem davčnem uradu, v katerega okraj spada zavod, ki jim je bankovce pridržal. Stranke, katerim so bili bankovci pridržani pri ljubljanskih denarnih zavodih (razen davčnih uradov za mesto Ljubljana in za ljubljansko okoličino, ki vračata bankovce neposredno), naj se javijo pri finančni deželni blagajni v Ljubljani. Pobornice, ki so se svojčas izdale o zaseženih bankovcih, naj stranke prinese o seboj in jih naj oddajo blagajni, ko bode vračala dotični denar. — Predsedstvo delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

— **Gasilsko slavnost v Ljubljani.** Gasilci, ki se udeležijo te slavnosti, imajo ugodnost polovične vožnje po vseh železniških progah v Sloveniji. Imeti morajo legitimacijo svojega društva in biti morajo v gasilskem kroju.

— **Opozorilo.** Po Ljubljani in tudi izven Ljubljane hodi neki Joahim Baucon, rodem z Goriškega, že bolj postaren, in nosi duhovniški obleki močno podobno obleko. Predstavlja se kot redovniški frater, baje se je izdajal celo za duhovnika. Listin nima. Služil je pa v raznih samostanih ter govori tudi francosko. V nastopu je odločen, včasih celo drzen in brezobziren. Toliko v pojasnilo, da ne nastanejo radi te osebe kakšne neprilike.

— **Brzjavni promet med Italijo in Jugoslavijo.** Tržaško pošto in brzjavno ravnateljstvo razglašajo, da se morejo pri brzjavkah v Jugoslavijo in iz Jugoslavije uporabljati odslej naslednji jeziki: angleški, francoski, italijanski, nemški, portugalski in španski. Izključena je še vedno slovenščina in srbohrvaščina.

— **Razglednice o revenem sprejemu v Ljubljani** se naročajo pri »Društvu jugoslovanskih novinarjev« v Ljubljani. Serija 8 slik sane 16 korn. Trgovci in prekupci imajo pri večjem naročilu znaten popust.

— **Gospodovski Zvon.** Odbor društva »Gospodovski Zvon« se je v svoji prvi seji sledeče sestavil: predsednik dr. Rado Kušej, vseuč. prof.; podpredsednik dr. Jan. Arnež, prof.; tajnik dr. Val. Rožič, prof.; tajnikov namestnik dr. Gregor Rožman, vseučil. prof. bogoslovja; blagajnik dr. Zvon. Janežič, zobozdravnik, vsi v Ljubljani. Odborniki: Grafenauer Fr., visokošolec, Müller Tone, uradnik južne železnice, Likozar Andrej, uradnik, Lovrenčič Miharij, železn. pristav, Franja dr. Tavčarjeva, vsi v Ljubljani. Odbor društva »Gospodovski Zvon« ob tej priliki opozarja vso slovensko čučečo javnost, da je prvi namen društva, pripomoči plebiscitu do kolikor mogoče častne zmage. Zato ima v svojih pravilih kot sredstva v ta namen zbiranje denarnih prispevkov, ki se bodo uporabili samo za izdajo propagandnih brošur in za prirejanje shodov in predavanj o Koroški po celi Jugoslaviji. Za ta vzvišen narodni namen bo gotovo vsak zaveden Slovenec rad prispeval po svojih močeh.

— **Razpis službe.** Na trgovski šoli v Mariboru se bo oddalo s prihodnjim šolskim letom mesto učitelja za trgovske predmete. V poštev pridejo le moški, in sicer 1. tisti, ki imajo usposobljenostni izpit za dvorazredne trgovske šole I. skupina. Ako bi teh ne bilo, pridejo 2. v poštevt tisti prosilci, ki so dovršili trgovsko akademijo ali abiturijetski tečaj in so delovali tri leta v trgovski praksi (v blagovni trgovini ali v banki). Prošnje je nasloviti na ravnateljstvo trgovske šole v Mariboru najkasneje do 31. julija t. l.

— **Češka koč pod Grintavcem** se odprla v soboto, dne 17. julija 1920. Med vojsko je bila močno poškodovana in izropana, — sedaj bo zopet popravljena in v redu oskrbovana. Oskrbo je prevzel stari priljubljeni oskrbnik g. Krč.

— **Dopisi,** namenjeni »Organizaciji koroških pristovoljcev«, naj se za dobo počitnic pošiljajo na naslov: Lojze Udě, pravnik, Narodni svet za Koroško, Velikovec.

— **Griza (dizenterija)** nastopa, kakor že v zadnjih letih, tudi letos precej pogosto. Povzročajo jo bacili grize, ki s hrano pridejo v črevo in tam povzročajo vnetje, je torej nalezljiva bolezen črevesa. Krčevite bolečine spremljajo pogosto izločevanje jako zlemnatega, včasih krvavega blata. Bacil grize, povzročitelj bolezni, izloča se z odpadki in se drži vsega, kar se ž njimi neposredno ali posredno onesnaži (roke, perilo, posode, stranišča). Muhe, ki oblezejo izločke, prenašajo bolezenske klice tudi na jestvine. Po umazanih prstih, žlicah itd. in po jestvinah pridejo te klice v prebavilne organe zdravega in povzročajo tako obolenje. Po zraku se bolezen ne prenaša. Vsaka nerednost v prebavilnih organih pospešuje okužbo. — Da se ubranimo grize, pazimo na sledeče: 1. Varujmo se vseh težko prebavnih jedi, predvsem onih, ki so morda onesnažene; ne uživajmo neolupljenega sadja, ne kumar, ne solate. Ne pijmo surovega mleka. V obče uživajmo le kuhane jedi. — 2. Na straniščih je paziti na največjo snago; po možnosti uporabljati je le domače stranišče. — 3. Osnažimo si roke po vsaki uporabi stranišča in pred vsakim kosilom, oziroma južino. — 4. Pri sumljivih znakih (bolečine v trebuhu, bljuvanje, driska) povprašati je takoj zdravnik.

— **Na trgovski šoli v Novem mestu,** ki ima pravico javnosti, je bilo koncem šolskega leta 35 učencev in 41 učenek, skupaj 86. V pripravljalnem razredu je bilo 23 učencev in 16 učenek, skupaj 39. Z odliko je izdelalo 3 + 2, prvi red je dobilo 10 + 8, drugi red 2 + 1, tretji red 4 + 0, ponavljalni izpit ima 4 + 5. V I. letniku je bilo 12 učencev in 35 učenek skupaj 47. Z odliko so izdelali 1 + 2, prvi red je dobilo 9 + 24, drugi red 2 + 3, ponavljalni izpit ima 0 + 6. V prihodnjem šolskem letu bo imela trg. šola 2 letnika. Vpisovanje v I. in II. letnik se bo vršilo tudi začetkom šolskega leta, rok za ev. vpisovanje v pripravljalni razred se bo pozneje razglasil. Vstopnina znaša 20 K, šolnina na 40 K mesečno. K vpisovanju je prinesiti

krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vpisuje se lahko tudi pismenim potom. Vsa nadaljna pojasnila daje ravnateljstvo zavoda.

— **Poziv jugoslovanskim skladateljem.** Pevsko društvo »Vraska Vila« na Vraskem razpisuje tri nagrade za tri najboljše, izvirne skladbe in sicer po 250, 150 in 100 kron. Skladbe naj bodo mešani zbori, ne pretežki in zloženi v narodnem, jugoslovanskem duhu. Ozirati se je tudi na to, da naj bo najvišji ton za soprano »g« in ravnotako najnižji za bas »g«. Prva nagrada se prisodi efektini skladbi s spremljevanjem klavirja. Posamezni deli te skladbe se naj ponavljajo, ali pa naj obsega besedilo več kitic. Vsakemu skladatelju je prosto, potegovati se za vse tri nagrade. Skladbe, ki jim bo prisodila nagrada posebna jury, se stavljene iz glasbenih strokovnjakov, se naj pošljejo do 30. septembra t. l. Pevskemu društvu »Vraska Vila«. Natančno ime skladatelja se naj priloži v zaprtem ovitku, na katerem naj bo zabeleženo naslov njegove skladbe. Vraska, dne 10. julija 1920. Ivan Jakše, t. č. predsednik.

IV. **medzaveznška konferenca za proučevanje vprašanj, tičečih se vojnih invalidov,** bo letos v Bruslju (Belgija) od 19. do 25. septembra. Kraljevina SHS je na to konferenco osebno vabljen. Predmet konference bodo razprave o invalidskih zadevah, zlasti odškodnine, nameščenja, razmerje med zdravimi in invalidnimi delavci, invalidske organizacije, mednarodno varstvo invalidov in tuberkulozni invalidi. — Posebno važnost bo imela razprava in razstava delavnih pretez in mehaničnih pripomočkov za delo. — Ministrstvo za socialno politiko vabi na to konferenco vse, ki bi se hoteli te konference udeležiti morebiti s kako razpravo ali predlogom ali tamkaj razstaviti kak mehaničen pripomoček za invalide. Priglasitev je potrebna do 24. julija t. l. Priglasje sprejema in vsa pojasnila daje za Slovenijo poverjenstvo za socialno skrbstvo, invalidski oddelek v Ljubljani.

— **Prvi občni zbor podružnice Jugosl. Matic v Novem mestu.** Po pozdravnih besedah poudarja predsednik zborovanju, prof. F. Seidl namen Jugoslov. Matic na podlagi člena 2. društva. Pravil. Ondi je določen dlektor z besedami, da naj društvo budi v vseh slojih našega naroda zanimanje za položaj onih naših nesrečnih rojakov, ki jih je kruta volja vrgla pod gospodstvo tujega, njim in nam neprijaznega naroda. Jugoslov. Matica naj zbira sredstva, da se bodo mogli navzlic sovražnemu pritisku držati narodno in gospodarsko. Teh določb se hoče Jugoslov. Matica vestno držati. Aboina je govorica, ki ji verjamejo nevedni sloji, češ, da Jugoslov. Matica nabira denar za vojaške namene. O denarnih vsotah, ki bodo na razpolago Jugoslov. Matici, se bo polagal račun javno na vsakoletnem občnem zboru. Nalogo, rešiti spor zaradi jadranskega primorja, imajo drugi. Nadejamo se, da se bo rešil diplomatičnim putem v smislu pravice, ki je na naši strani. Dotlej pa moramo naše trpeče rojake po bratovsko podpirati. Po besedah predsednikovih se je oglašil g. Štefanovič in je predlagal s krepko utemeljitvijo pozdravno brzjavko, ki se naj odpošlje našim Koroškim triptinom, ki stoje pred odločitvijo. Predlog se je navdušeno sprejel. — Poročilo blagajničarke, gđc. Klaričeve izkazuje 6300 K mesečnine od 150 članov in prostovoljnih daril. Predsednik izreče najtoplejšo zahvalo nabiralcem in darovateljem. Med nabiralci je dosegel odličan uspeh načelnik žel. postaje, g. Drago Perhinek (70 članov železničarjev, 1300 K); uspešno so zastavili svojo pomoč v prid neodrešenim rojakom naši duhovniki in naši učitelji. Naposled se je izvolil odbor: p. n. gđ. dr. Česnik, Kozina, Matko, Porenta, Seidl; Wester, gospa Demšar ter gđcni Klariči in Mikolič. Predsednik je zaključil zborovanje z željo, naj bi vsi delovali v dvojnem oziru: miselno in dejstveno, s poučevanjem vseh plasti našega naroda in z nabiranjem denarnih prispevkov.

— **Pri državnem zdravilišču v Rogški Slatini** sta razpisani začasni mesti zdraviliškega knjigovodje in blagajnika. Prošenje je vlagati do 28. julija t. l. pri poverjenstvu za javna dela v Ljubljani. Podrobnosti so razvidne iz tozadevnega razpisa v ljubljanskem Uradnem listu.

Ljubljanske novice.

lj Orli, Orlice! Danes, v soboto ob 8 zvečer se zberemo vsi na vrtu v Rokodelskem domu, kjer se bo vršil zabavni večer, da pozdravimo deputacijo »Zveze kat. ameriških Slovencev«. Orli in Orlice naj pridejo v krojih. Pri zabavnem večeru sodeluje krovniška godba.

lj Primarij dr. Ivan Robida se je habilitiral za psihijatrijo in nevropatologijo na univerzi v Krakovu.

lj Občinstvo opozarjamo na vojaški koncert, ki se vrši danes ob 20. v Narodnem domu na čast došlim gasilskim gostom.

lj Gasilna društva se zbirajo v nedeljo ob 9. torei po slavnostnem zborovanju.

Ljublj. prostov. gas. in reš. društva in sicer: društva ljubljanske župe v Strelški ulici; Hrvati in Čehi na Poljanski cesti, tovariši iz bivše štajerske in Koroške na Poljanskem nasipu, Dolenjci na St. Peterškem nasipu (levo), Gorenjci na St. Peterškem nasipu (desno), društveni prapori, godba in neuvrščeni društveni dostojanstveniki pa pred bivšo Mahrovo hišo, konjenica se razvrsti na Resljevi cesti. Na trobentačevo znamenje odkorakajo vse čete na Vodnikov trg, od koder bo odhod k maši na Kongresni trg.

Ij Zlata maša. V nedeljo, 18. julija, ob 9. uri bo daroval zlato sv. mašo v kapeli v Jožefinu v v. G. Gregor Slibar, župnik v pokoji. Zlatomašniku iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo let!

Ij Ljubljanski naj se priglasi za izkaznice za mariborski tabor vsak dan od pol 7. do 8. ure zvečer v Ljudskem domu.

Ij Udeleženci strokovnega čevlarskega tečaja v Rokodelskem domu, ki še niso prinesli risb in izdelanih predmetov, naj jih prinese v nedeljo, 18. julija, ob 9. uri dopoldne.

Ij V Rokodelskem domu bo v nedeljo, 18. julija, ob 11. uri dopoldne otvoritev razstave izdelkov, ki so jih naredili udeleženci strokovnega čevlarskega tečaja, ki ga je vodil g. čevlarski mojster Karol Majce od 20. januarja do 18. junija 1920. Udeležencem strokovnega čevlarskega tečaja se bodo razdelila tudi spričevala. Vse, ki se zanimajo za napredek domače obrti, vabimo k udeležbi.

Ij Trstanske soja občinskega sveta bode danes, v soboto, dne 17. julija 1920, ob petih popoldne v mestni dvorani.

Ij Šišenska prosveta priredi v nedeljo v šolski telovadnici predstavo »Uničeno življenje«, slika iz delavskega življenja. Igra se predstavlja ta pot prvič. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Vstopnice v predprodaji pri g. Krašcu, poleg cerkve. (K)

Ij Izlet Primorcev, ki bi se imel vršiti v nedeljo, dne 18. t. m., se radi žalostnih dogodkov v zasednem ozemlju odloži na nedoločen čas.

Ij Šentpeterski družabni klub priredi v nedeljo dne 18. t. m. izlet k sv. Jakobu ob Savi. Zbirališče ob 2. uri pri cerkvi sv. Petra. (K)

Ij Pošto hišnih posestnikov! Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani pozivlja vse hišne posestnike ljubljanske, da okrase povodom slavnosti in zborovanj naših ognjegascv svoje hiše z zastavami. Došli gostje kakor domačini naj s tem našim činom spoznajo, da se popolnoma zavedamo dolžnosti, ki jih hišni posestniki dolgujejo napram poštovnim članom naših gasilnih društev. — Predsednik (K)

Ij Čevlarska zadruga za Ljubljano in okolico naznanja, da se vrši v nedeljo dne 25. t. m. preizkušnja za pomagala. Pričlasi se je do srede 21. t. m. pri čevlarski zadrugi (Karl Kordelič), Rimska cesta 5. Na poznejše prijave se ne bode oziralo. (K)

Ij Orožne vaje letnika 1893. Letnik 1893 je pozvan 22. julija 1920 na orožne vaje. Tozadavne pozivnice se vpoklicanim sedaj dostavljajo. Te orožne vaje so pa oproščeni razni uslužbenci kakor poštni, železniški, finančni, carinarski, rudarski, dijakci visokih šol, učitelji, vojni ujetniki po 1. januarju 1920; rezervni častniki, praporščaki, invalidi itd. Dotični, ki pridejo iz teh razlogov v poštev za oprostitve in bodo prejeli pozivnice, naj jih z dokazilom oprostive vrnejo osebno vojaškemu uradu v Mestnem domu. Vse morebitne druge prošnje za oprostitve te orožne vaje morajo dospeti do 19. julija 1920 polkovni okrožni komandi v Ljubljani. Vsa tozadavna pojasnila daje v Ljubljani stanujočim vojaški urad v Mestnem domu.

Ij Prošnja do fotografov. Mestni magistrat bi za svoj arhiv rad sestavil čim najbogatejši album fotografij o bivanju regenta v Ljubljani. Zato prosi vse one, ki so katerekoli prizore fotografirali, da mu za denar ali brezplačno prepuste po en komad svojih posnetkov. Tudi fotografije majčkene oblike so dobrodošle — če so le ostre — ker se jih more dati povečati. — Čuditi se je, da je doslej na prodaj tako malo različnih fotografij. Ali stojte naši obrtni fotografi tako malo na višku časovnih zahtev? Že 29. oktobra 1918 so nas pustili skoro popolnoma na cedilu pri manifestaciji, katero bi vsak drug narod bil ohranil v nebroju momentnih slik.

Ij Pet ustanov po 80 K ima magistrat oddati revnim domačim vdovam. Podrobnosti glej v razpisu, ki je nalepljen na magistratu in razglašen po farah.

Ij Dimnikarska dela. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani opozarja hišne posestnike ljubljanske, da ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, ni odobrilo zahteve dimnikarske zadruge glede razdelitve mesta Ljubljane v deset ometalnih okrajev. Vsakemu hišnemu posestniku je torej dano na izbero, da obdrži svojega prejšnjega mojstra ali pa se pogodi z novim in je torej nedopustno, da bi se mojstri samovoljno menjavali ali pa sami določevali, katerega ponudba naj se sprejme. Dalje se objavlja, da se je cenik za dimnikarska dela šele od 1. julija 1920

zopet nekoliko povišal in je tedaj sedaj zapadlo polletno pristojbino plačati še v prejšnji oblastveno povišani izmeri. Dotični ceniki, kakor tudi dimnikarski redi se dobe v ekspeditu mestnega magistrata, vsa potrebna pojasnila in pregled dimnikarskih računov pa v naši društveni pisarni. Ij Policijo prosijo starši, naj se zanima nekoliko za one, ki se kopljejo na javnih krajih, posebno po razcepitvi Ljubljane poleg Trnovskega pristana. Kopači ne kažejo nikake sramote, ker hodijo nagi po cesti ob vodi, da se mimotoidejo sramujejo, ker boli tembolj starše, katerih otroci hodijo tod okoli. Ženske niso baje nič boljše, ker posedajo po bregu malone v Evinem kostumu. — Kakor tukaj, je tudi v Malem grabnu. — Pritožbe pa prihajajo, da ravnaajo tako tudi vojaki v Savi. Oče je pripeljal svoje otroke k Savi, pa je moral bežati, ko je zagledal v vodi in na bregu vojake brez vse plavalne obleke. Tudi tukaj je treba dostojnosti.

Najnovejša poročila.

TRŽAŠKI DOGODKI V NARODNEM PREDSTAVNIŠTVU.

Belgrad, 16. julija. Na današnji seji narodnega predstavnštva so z veliko napestostjo pričakovali odgovora ministrskega predsednika dr. Vesniča na interpelacijo poslancev Gostinčarja, Šujaviča, Akačiča in dr. Čoka radi italijanskih izgrediv v Trstu, na Reki in Gorici. Posl. Šujavič je nadalje zahteval od vlade poročila, ali so Italijani zasedli Bakar. Posl. dr. Čok je v svojem dolgem govoru opozarjal na barbarška dejanja Italijanov v Trstu, katerih so se udeležili tudi italijanski častniki. Početkom so bile italijanske oblasti popolnoma pasivne. Šele ko je bilo vse demolirano, so oblasti posredovale. Govornik je zlasti naglašal da je italijanski proletarijat odklonil sodelovanje pri demonstracijah in pri pustošenju. Nar. predstavnštvo je pazno zasledovalo govore poslancev in z raznimi vzkliki dalo duška svojemu ogorčenju in zahtevi, da mora vlada izposlovati zadoščenje. Po govoru so govorniku burno ploskali.

Belgrad, 16. julija. Ministrski predsednik dr. Vesnič je v svojem odgovoru razjasnil italijanski vandalizem in izzivanje. Vlada je že dobila službena poročila, ki popolnoma potrjujejo privatne vesti. Vlada je dala našemu poslaniku v Rimu nalog, da zbere vse potrebne podatke. Vlada bo napravila svojo dolžnost in bo čuvala čast naše države. Min. predsednik je izrazil svoje prepričanje, da bo Italija rodila drugega Garibaldija, ki bo napravil red v Italiji.

SRBSKE PATRULJE NAPADLE ITALIJANSKE ODELKE PRI RAKEKU?

Trst, 16. julija. »L' Era Nuova« poroča v posebni izdaji iz Logatca z dne 16. julija ob petih popoldne: Ob demarkacijski črti, in sicer pri Rakeku med Logatcem in Postojno, je nekaj srbskih patrolj napadlo italijanske obmejne oddelke in je poskušalo napredovati. Italijanske čete so napravile protinapad in odbile napadalce. Napad se je izvršil med 23. in 24. uro. Častnik, poveljnik posadke v Rakeku, je takoj od posadke v Logatcu, Planini in Postojni zahteval ojačenja. Zahtevana ojačenja — oddelki strojnih pušk in pehota — so že na potu. — List dostavlja, da se mora počakati podrobnih poročil in da se ne sme pretiravati važnost takih vesti. (Sicer se nismo mogli informirati o resničnosti gornjih vesti, jasno pa je, da iščejo Italijani vzrok, da bi nas izzvali in s tem obrnili pažnjo lastnega prebivalstva od težke notranje krize Italije, ki se kaže v stavkah, pobunah itd. Naj poročajo kar hočejo. Naše ljudstvo ima dovolj discipline in zaupanja v našo vladu, ki bo znala varovati čast in interese naše države. To nam jasno kažejo vse vesti iz Narodnega predstavnštva, ki smo jih danes prejeli. Namera Italijanov, spraviti iz sveta svojo notranjo krizo, se tudi s takimi sredstvi ne bo posrečila. — Op. uredništva.)

ITALIJANI NA DEMARKACIJSKI ČRTI.

LDU Bakar, 16. julija. Na demarkacijski črti se opaža novo gibanje italijanskih čet. Število vojaških enot je ojačeno ter se opažajo še nova ojačenja. Včeraj se je opazilo zlasti gibanje italijanskega topništva.

»AVANTI« O TRŽAŠKIH DOGODKIH.

Rim, 15. julija. »Avanti« poroča o dogodkih v Trstu: Italijanski nacionalistični elementi so v Trstu napadali, pustošili in zažigali; banke, kavarne, hoteli, konzulati so bili demolirani. Vesti o tržaskih dogodkih nas spominjajo na pustošenja in na požige leta 1915. v Milanu. Iz vseh poročil, tudi meščanskih listov, pa izhaja ena stvar, in sicer, da je bilo mogoče, cel večer zažigati in pustošiti, ne da bi varnostni organi, ki so v Trstu zelo številni, bili intervenirali. Ob tej priliki moramo spomniti, da so bile pri vsaki delavski demonstraciji varnostne priprave zelo točne in odločne. Ne vemo, kako je bilo mogoče, da so varnostne oblasti do konca izgrediv

samo gledale. Toda dejstvo, da se ni niti poizkusilo zabraniti napad na jugoslovanski konzulat, da domnevati, da italijanska vlada podpira namero, ustvariti diplomatski konflikt, ki ga militaristični elementi že dolgo pričakujejo.

ADMIRAL ANDREWS — »PRISTRANSKI«.

Trst, 16. julija. Današnji »Il Piccolo della Sera« priobčuje izjave »visoke politične osebnosti«, ki je ravnokar došla iz Splita in ki protestira proti temu, da se je preiskava o splitskih dogodkih poverila amerišskemu admiralu Andrews, češ, da je pristanski. Dolgi ga celo, da je on kriv vseh dogodkov. (Ni nam treba poudarjati, da se je ta »visoka politična osebnost«, ki se niti ne upa povedati svojega imena, rodila v glavah urednikov omenjenega lista. Sedaj, ko se sami Italijani sramujejo svojih nečloveških dejanj, bo pač vsakdo, ki bo priznal resnico in obsojal barbarizem italijanske drhali, pristanski. Dejanski stan ostane seveda navzlic italijanskemu sumničenju isti. Op. uredn.)

DIVJANJA ITALIJANOV V PULJU SE NADALJUJEJO.

Pulj, 15. julija. V Pulju trajajo demonstracije dalje. »Narodni dom« še gori. Demonstrantje so večkrat prerezali cev, da ognjegascem ni bilo mogoče gasiti. Zvečer so ponovili demonstracije pred stanovanji Jugoslovancov. Ni izključeno, da pride do novih izgrediv.

VPRAŠANJE DEZELNE VLADE ZA SLOVENIJO.

Belgrad, 16. julija. Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o rekonstrukciji pokrajinskih vlad. Naš poročevalec je izvedel, da je zastopnik demokratske zajednice stavil novi predlovalni predlog glede pokrajinske vlade za Slovenijo. Po tem predlogu bi SLS dobila predsednika in tri poverjenike, demokrati dva poverjenika, poverjenišvo za notranje zadeve bi prevzela nevtralna oseba. Čuje se, da demokrati smatrajo kot nevtralnno osebo dr. Rybača ali dr. Gregorina.

Belgrad, 16. julija. Jugoslovanski klub je danes na svoji seji razpravljao o vprašanju rekonstrukcije pokrajinske vlade za Slovenijo. Minister dr. Korošec je poročal klubu o kompromisnem predlogu demokratske stranke. Klub je vzel poročilo dr. Korošca na znanje.

REKONSTRUKCIJA HRVATSKE VLADE.

Belgrad, 16. julija. V zadevi rekonstrukcije deželne vlade v Zagrebu se prepirata Narodni klub in demokrati o svoji jakosti. Po današnjem incidentu v Narodnem predstavnštvu bo ta prepri postal še večji.

VELIK PREPIR V NARODNEM PREDSTAVNIŠTVU.

Belgrad, 16. julija. Na današnji seji narodnega predstavnštva je poslanec Bukšeg stavil interpelacijo na notranjega ministra Davidoviča, v kateri je napadel hrvatsko vladu radi naknadnih občinskih volitev v Zagrebu in radi prepovedi shodov. Minister Davidovič je odgovoril, da niti v eni niti v drugi stvari ne soglaša s hrvatsko vladu. Nato je nastal hud prepri med člani Narodnega kluba in demokrati, posebno ko je za Bukšegom pričel govoriti ban dr. Laginja, kateremu demokrati niso pustili govoriti. Nastal je tak hrup, da je predsednik dr. Ribar sejo prekinil. Kljub temu se je prepri nadaljeval. Poslanec dr. Šimrak je v imenu ljudske stranke izjavil, da ima ban pravico, da v parlamentu brani svoje stališče kot vsak drugi poslanec.

DR. ŠIMRAK IN DR. LAGINJA.

Belgrad, 16. julija. Posl. dr. Šimrak je interveniral pri banu dr. Laginji v zadevi, ker ni bila dovoljena skupščina Pučke stranke v Požegi. Ban je bil v veliki zadregi, ko mu je posl. Perišić izjavil, »a re je naredba o prepovedi skupščin učinila že 29. junija.

KORAČ GOVORI ZA DEMOKRATE.

Belgrad, 16. julija. Demokrati so na današnjo sejo Nar. predstavnštva poslali kot svojega govornika Vitomira Korača, ki je v svojem govoru jel napadati parlamentarno zajednico. Poizkušal je dokazati, da je parlamentarna zajednica proti narodnem edinstvu in da je ostanek bivše Avstrije. Med govorom Korača je prišlo do burnih scen. Ko je Korač izjavil, da so duhovniki blagoslovljali orožje, so mu poslanci ljudske stranke zaklicali, da je klevetnik brez karakterja, ako to trdi samo o enem duhovniku, ki je v Nar. predstavnštvu.

Nato je Korač izgubil ravnotežje in končal svoj govor na način, ki ga sam ni želel. Zaradi tega govora je nastal med ministri parlamentarne zajednice in ministri demokratske zajednice prepri. Očitli so ministru Pribičeviću, da je on poslal Korača v ogenj s temi izjavami, ki vsled izrednega političnega položaja lahko škodijo našim državnim interesom.

Belgrad, 16. julija. Vitomir Korač je doživel s svojim govorom velik poraz. Ko je govoril o svobodi, so mu poslanci ljudske stranke očitali, da je on hotel razpustiti nar. predstavnštvo (namreč kot minister demokratsko-socialističnega bloka) in oktroirati volilni red. Korač je nato hotel opravičiti svoje delovanje ter je izjavil, da za vse svoje čine prevzame popolno odgovornost.

Belgrad, 16. julija. Po govoru Korača je minister dr. Drinković izjavil, da so trditve Korača popolnoma neistinite.

BORZA.

LDU Zagreb, 16. julija. Devize: Berlin ček 156—157, Berlin izplačila 160—161, Italija 0—390, Newyork 0—64, Pariz 500—510, Praga 138—140, Dunaj 36.75—37. Valute: dolarji 59.50—61.50, avstrijske krona 40—41, carski rublji 121—130, 20-kronski zlati 276—283, francoski franki 530—0, napoleonor 280—282, nemške marke 168—170, leji 170—176, italijanske lire 380—390, turške lire 300—0, souver-eign 325—335.

Naročajte „Slovenca“!

Razne novice.

r »Klobase iz človeškega mesa.« Po Trstu se je raznesla pred kakim mesecem vest, da so v Zavljah našli več otroških črepij. Ljudska govorica je v teh črepijnjah, ki jih pa sploh ni bilo, takoj spoznala one otroke, ki v Trstu v resnici precej redno izginjajo v ne ravno najmoralnejše namene raznih »odrešenikov«. Pretekli teden pa je bil ves Trst pokoncu, češ da je varnostna oblast zajela neke lopove, ki so zvajljali k sebi otroke, jih klali in delali potem iz mesa »mortadelo«, neko vrsto klobas. Pripovedovalo se je, da je neki gospod ustavil na ulici nekega dečka, ki je nesel kosilo svojemu očetu v prsto luko, in mu dal 15 lir, češ da naj nese pismo, ki mu ga je tudi izročil, na naslov, ki je bil napisan na ovitku. Deček da je nesel potem kosilo očetu, ki pa je pismo odprl in čital v njem: »Dragi kum! Pošiljam ti otroka, toda ne zakolji ga, preden ne pridem jaz.« Pismo da je bilo naslovljeno na neko osebo v ulici Girnastica (Farneto). Oče da je izročil pismo varnostni oblasti, ki je potem zalotila lopove. Varnostna oblast najodločneje zanika, da bi bilo kaj resnice na teh govoricah.

r 40 kostnjakov v kleti. Ko so nedavno tega v Iprih odvažali sipine in mestne razvaline, so našli v neki kleti 40 kostnjakov, oblečenih v uniformo angleških vojakov, ki so ob bombardiranju pribežali v klet, kjer so jih zasule razvaline in strupeni plini zadušili. Iz vseh okolnosti se lahko sklepa, da je bila njih smrt silno mučna.

r Nadelani nemški policijski predsednik. V Neuköllnu pri Berlinu se je dogodil naslednji tragičnokomični slučaj: Dva policijska člana sta pred kratkim hotela v smislu stroge zapovedi, ki jo je izdal policijski predsednik Appich, socialni demokrat, pregledati gostilniške prostore, da bi se prepričala, če se hotelier drži policijske ure. Ko sta pregledovala klet, sta našla v njej jako pijanega človeka, v katerem sta spoznala svojega najvišjega šefa Appicha. Pardonirala sta šefa-pijanca. Appicha je policija že enkrat pred osmimi meseci našla v podobnem stanju, a tedaj je gospod šef razžalil varnostne organe, vsled česar je bil kaznovan z denarno globo 300 mark.

r Čudna dota. Mandžurske in mongolske deklice prineseo ženinu za doto gotovo število psov, kakor so že bolj ali manj petične. Ker so psi v ondotnih krajih važen vir dohodkov, jih imajo po več pri vsaki hiši. Nikjer drugje na svetu ni psov s tako drago kožo, ki ima še večjo vrednost vsled svoje širine, dolžine in kakovosti. Ko so psi po osem mesecev stari, jih zadušijo, ker je tedaj njih koža najboljša. To se pa godi zmeraj pozimi. Kože predelavajo v klobuke. Dlaka je dolga in mehka, vsakovrstne barve, od blestečorne do čisto bele. Zadnja je najbolj čislana. V letu 1916. so izvozili več ko 850.000 klobukov, ki so bili narejeni iz pasje dlake.

Prosveta.

pr Dokumenti o jadranskem vprašanju. (Angleška bela knjiga.) Zbirka polit. gospod. in socij. spisov, VI. zvezek. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1920. — Cena 18 K, po pošti pripor. 1.80 K več. Jeseni leta 1919. in pričetkom leta 1920. je izgledalo, da nas bo antanta prisilila, da sprejmemo takšno rešitev jadranskega vprašanja, kakor si jo želi Italija. Diplomatična akcija je naenkrat zopet oživela in razne vlade so izmenjavale med seboj spomenice in predloge. Angliji se je pričelo muditi zaradi občnega iztočnega političnega položaja, zato je sprožila debato o jadranskem vprašanju, ki naj bi bila zadnja. Sledili so predlogi Italije in nasveti Anglije

in Francije ter odgovori naše vlade. Vmes pa so posegali Wilsonovi izreki. Ta diplomatska korespondenca je zaključila pogajanja, ki jih navajajo različne stranke v pravdi za naše Primorje. Pozneje bi se bila imela vršiti direktna pogajanja, ki se pa vsled modre Trumbičeve taktike niso vršila. To diplomatsko korespondenco je v točnem prevodu izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani kot 6. zvezek »Zbirke političnih, gospodarskih in socialnih spisov«.

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru.

SPORED SLAVNOSTNEGA SPREVODA

v nedeljo, dne 1. avgusta 1920.

Od 7. do tričetrt na 8. zjutraj: **Zbiranje udeležencev.** Prosimo udeležnike, da se natančno ravna po teh navodilih.

I. **Prva skupina.** (Zbirališče na Zrinjskem trgu, zgornji del.) 1. Konjeniki, (Orli in narodne noše.) — 2. Fantaristi. — 3. Alegorija na vozo.

II. **Druga skupina.** (Zbirališče Kersnikova ulica.) 4. Jugoslov. Kmetijska zveza. — 5. Jeseniška društvena godba. — 6. Jugoslov. obrtna zveza. — 7. Naraščaj »Orla«. — 8. Slov. dij. zveza — srednješolci.

1 voz narodnih noš.

III. **Tretja skupina.** (Zbirališče v Aškerčevi ulici od Kersnikove do Cankarjeve ulice.) 9. Mengiška društvena godba. — 10. Češkoslovaška odposlanstva. — 11. Odposlanstva entitnih držav. — 12. Poljska odposlanstva. — 13. Odposlanstva jugoslov. organizacij iz Hrvaške, Slavonije, Bosne, Hercegovine i. dr. — 14. Hrvatske narodne noše. — 15. Svetinjska godba. — 16. Amerikanski Jugoslavlani. — 17. Jugoslov. akademiki in starešine. — 18. Pevska zveza »Ljubljana«. — 19. Slomškova zveza in hrv. učiteljsvo.

2 voza narodnih noš.

IV. **Četrta skupina.** (Zbirališče v Cankarjevi ulici od Aškerčeve ulice do Tomšičevega drevoreda.) 20. Višnjegorska orlovska godba. — 21. Primorci. — 22. Korošci. — 23. Prekmurci. — 24. Medjimurci. Vmes narodne noše teh pokrajin.

V. **Peta skupina.** Zbirališče a) gostje. Tomšičev drevored vzhodno od Kersnikove ulice; b) Orlovska zveza. Tomšičev drevored zahodno od Kersnikove ulice; c) 25. Selška orlovska godba. — 26. Ustfedni Rada Orla Československeho; a) češko-slovaški amerikanski kat. Sokol, b) češko-slovaški Orli, c) češko-slov. Orlice. — 27. Fédération nationale des Sociétés cathol. de gymnastique Belgique. (Belgijski katol. telovadci.) — 28. Fédération Gymnastique et Sportive des Patronages de France. (Francoski kat. telovadci.) — 29. Boy Scouts Headquarters (Angleški telovadci.) — 30. Hrvatska Omladina. — 31. Salezijanska godba iz Ljubljane. — 32. Orlovska zveza. a) kroj, b) čepice. — 33. Godba iz Marije Device v Polju. — 34. Orliška zveza.

2 voza narodnih noš.

VI. **Šesta skupina.** (Zbirališče Cankarjeva ulica od Aškerčeve do Majstrove ulice.) — 35. Jugoslovanska strokovna zveza. — 36. Radeška godba. — 37. Narodne noše iz Kranjske in Štajerske. — 38. Prometna zveza.

1 voz narodnih noš.

VII. **Sedma skupina.** (Zbirališče Aškerčeva ulica od Cankarjeve do Prešernove ulice.) 39. Hrvatska in slovenska ženska zveza. — 40. Semeška društvena godba. — 41. Rokodelska društva. — 42. Mladeniška društva. — 43. Slov. kršč. soc. zveza. — 44. Dobrodelna društva. — 45. Moške Marijine družbe. — 46. Konjenici.

Okrašeni vozovi z narodnimi nošami se zbirajo na Zrinjskem trgu od Kolodvorske do Kopitarjeve ulice in v slednji.

Vsaka skupina ima svojo rimsko številko.

Zastave organizacij v skupini gredo na čelu skupine. Pri prvem znamenju s fantaristi naj se vsi udeležniki postavijo v vrste, pri drugem znamenju naj bodo pripravljeni na odhod, pri tretjem znamenju se sprevod začne pomikati dalje.

Reditelji sprevoda imajo bele trakove in se jim mora vsak prepogojno pokoravati. V vsaki vrsti koraka po 6 mož, izjema je samo pri narodnih nošah, kjer se koraka poljubno, na glavnem trgu pa morajo tudi narodne noše stopiti v vrsto. Vrst se ne sme zapuščati. Vsi udeležniki morajo paziti, da je sprevod vedno sklenjen.

Ob 9. uri dopoldne. Odhod k sv. maši in zborovanju.

Sprevod se vrši v vsakem vremenu! Sprevod se pomika po Majstrovih, Koroščevih, Trubarjevih, Krekovi ulici, Jugoslovanskem trgu skozi Razlagovo in Cafovo ulico, po Aleksandrovi cesti, po Grajskem trgu skozi Slovensko, Gosposko in Solsko ulico na Slomškov trg, mimo stolnice, po Orožnovi in Strossmajerjevi ulici, čez Vodnikov trg in po Koroški cesti na Glavni trg. V slučaju slabega vremena odpadejo Majstrova, Koroščeva, Trubarjeva, Krekova in Razlagova ulica in se začne sprevod pomikati po Cafovi ulici.

Mučni Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udi? Malo Fellerjevega pravega Elza-fluida in odpravljene so bolečine! 6 fluidov ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 4 krone.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. — Pravi

Ob 9. uri dopoldne. Sv. maša na Glavnem trgu. Nato manifestacijsko zborovanje. Po zborovanju razhod. Orli, Orlice in vsi telovadci odkorakajo na Tezenj.

Zahvala ameriškim rojakom.

Na prošnjo g. dr. A. Ratajca, prof. v št. Vidu nad Ljubljano, ki jo je preč. g. John Plevnik, župnik v Jolietu, blagovolil priobčiti v glasilo K. S. K. »Jednote«, je prejelo vodstvo sirotišča sv. Jožefa v št. Vidu nad Ljubljano po »Dobrodelnosti« v Ljubljani za svoje vojne sirote od naših vrlih rojakov v Ameriki velikodušni dar v skupnem znesku 34.000 K. Podpisano vodstvo si šteje v sveto in prijetno dolžnost, da se v imenu malih zapuščenih sirot javno zahvali za ta plemeniti dar vsem, ki so mu, dasi daleč od svoje ožje domovine, tako uspešno pomagali otirati grenke solze nedolžnih otrok. Predvsem velja naša zahvala preč. g. župniku Johnu Plevniku in uredniku glasila K. S. K. »Jednote« g. J. Zupanu, ki sta to dobrodelno akcijo tako energično započela, dalje gg. I. C. Mertelnu in J. Mravintzu v Pittsburgu in njegovim vrlim župljnikom, slovenski postaji Modern Woodmen of America v Chicagu, neznanemu dobrotniku, ki je poslal lep dar po presv. gosp. škofu A. B. Jegliču, g. p. prof. Šolarju, ki nam je po svojem gosp. nečaku naklonil znatno vsoto, in končno vsem onim, ki so v svoji dobrosrčnosti to delo krščanske ljubezni venčali s tako lepim uspehom. Da nam ljubi Bog ni naklonil njihove milosrčnosti, bi bila gotova marsikaka sirota brez obleke, brez hrane in brez poka telesno in duševno propala. Vsemogočni Bog naj torej stotero povrne vsem blagim dobrotnikom že na tem svetu to, kar so storili Njegovim najmanjšim! To malo deco brez očetov in mater pa bomo mogli preživljati in preskrbovati toliko časa, da jih spravimo k poštenemu kruhu, le tedaj, ako nas bodo naši blagi dobrotniki podpirali še naprej. Zato sklepamo svojo iskreno zahvalo s srčno prošnjo: Spominjajte se naših sirot!

Št. Vid nad Ljubljano, dne 12. julija 1920.

Vodstvo sirotišča sv. Jožefa.

Cerkveni vestnik.

c **Nova maša.** V nedeljo dne 18. t. m. ob 9. uri dopoldne bo daroval preč. g. Jožef Alijačič O. F. M. v frančiškanski cerkvi prvo sv. mašo. Vsi vljudo vabljeni!

c **Jubilej sv. Jeronima.** V Rimu so se pričele slavnosti 15. stoletnice na čast sv. Jeronimu († 30. sept. 420). Te dni je bila posvečena cerkev S. Sabina na Aventinu, prenovljena v starokrščanskem slogu. Posebne slovesnosti so določene v cerkvi Maria Maggiore, kjer je sv. Jeronim pokopan.

c **Letošnja spominska svetinja.** Državni tajnik Gasparri je izročil papežu letošnjo spominsko svetlino, kakršno izdelajo na praznik sv. Petra in Pavla vsako leto. Prednja stran ima podobo papeža Benedikta XV. z opisom: Benedictus XV. Pont. Max. a. VI. (Papež Benedikt XV. leto 6. vladanja). Na drugi strani je pa vtis treh novih svetnikov: Gabriela, Marjete Marije Alacoque in Ivane d' Arc, ki molijo kleče na oblakih. Nadpis se glasi: Caelitum sanctorum honoribus avcti: MCMXX. (Odklikovani s svetniško častjo, 1920.)

General Ignacij de Venčentomila, prostožidar in bivši predsednik republike Equador, se je te dni zopet spravil s Cerkvijo in prejel sv. zakramente. General izraža veselje, da je zopet zadobil srečo svoje mladosti. Izpreobrnjen je odličnega državnika je napravilo mogočen vtis.

c **Umrl je 30. junija wolfsberški dekan** (Koroško) msgr. dr. R. Klimsch, ki je bil več let tajnik književne družbe sv. Jožefa v Celovcu. Spisal je več poljudnih apologetičnih del. Star je bil 53 let.

balzam 12 steklenic 36 K. — Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 12 K. — Omot in poštnina posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 134. Hrvatska.

Dvokolesa nova z dobro pnevmatiko po K 2.500.—. Plašči in zračne cevi po znižani ceni. F. Batfel, Ljubljana, Stari trg št. 28.

Posestvo 9 orolov njiv, travnikov in gozda z gospodarskim poslopjem zamenjav za podobno. — Obrniti se je na Janez Burger, Moste št. 50. p. Komenda.

Posestva na prodaj.

Gostilna: s prostori za prodajalno, enonadstropna hiša, ledenica, mesnica, hlev, sadonosnik, štiri orole njive s travnikom pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah. Cena K 240.000.

Vinogradno posestvo: dva orala ameriškega vinograda izbornih vinskih trt, 7 orolov travnika in njiv, 6 orolov polnega bukovnega gozda z vinogradnimi potrebščinami v Grušovi dobro uro od Maribora. Cena K 160.000. Pojasnila daje notar pri Sv. Lenartu v Slov. goricah Fran Stupica.

Lep vrt na prijetnem kraju v Ljubljani, obsegajoč 2 stavbni in 2 vrtni parceli skupno 2800 m² se ugodno proda. Natančnejše sepolzve na Vojvoda Mišića c. 23. v prili. na levo.

Dijaški vestnik.

d **Prošnje za znižano vožnjo** naj se pošiljajo direktno na inšpektorat državnih železnic v Ljubljani (licej, I. nadstropje), oziroma na ravnateljstvo južnih železnic v Ljubljani (belgijska vojašnica, I. nadstropje). Priloži se s fotografijo opremljena članska izkaznica in ovitek z znamko za odgovor. Prosi se lahko za več voženj skupaj. Dovoljenje velja za tri mesece.

d **Potovalna listina.** Razposlali smo na vse organizacije potovalne listine, a še do danes niso vse poslane denarja, kar opozarjamo, da se to kmalu zgodi, da uredimo račune. Nekaj potovalnih listin je še na razpolago. Dolžnost vsakega našega dijakaja, da jo ima. Naroča se na naslov: Ljubljana, Ljudski dom, S. D. Z.

d **Vse tovariše,** ki se udeležite mariborskega orlovskega tabora in bodo dospeli v Ljubljano že v torek, t. j. 27. t. m., oziroma v sredo, t. j. 28. t. m., dopoldne, opozarjamo, da se pravočasno prijavijo na tehnični pripravljalni odbor S. D. Z., ki jim preskrbi v Ljubljani naročeni stan in hrano.

d **Vsi dijaki-udeleženci mariborskega tabora** se odpeljejo iz Ljubljane definitivno v sredo, t. j. 28. t. m., ob 2. uri popoldne. Imeli bodo svoje železniške vozove. Ker se bo pričelo dijaško zborovanje v Mariboru že v četrtek zjutraj, je to zadnji termin odhoda.

d **Tovarišem akademikom, bogoslovcem in srednješolcem** Praznik mladine se bliža. Število udeležencev se množi; prijavljajo se vsi iz cele Jugoslavije, iz zasedenega ozemlja in drugih dežel. Mariborski tabor otvori dijaška mladina. Zato opozarjamo vse dijake, ki so se dosedaj prijavili, da se zanesljivo udeležijo dijaškega zborovanja v četrtek dne 29. t. m. Vsi dijaki iz Slovenije se odpeljejo v sredo (28. t. m.) ob četrti na tri popoldne z južnega kolodvora iz Ljubljane. Hrvatski tovariši se odpeljejo iz Zagreba s posebnim vlakom. V Zidanem mostu se Slovenci priključijo hrvatskemu vlakom. Spotoma na vstopajo vsi dijaki iz Štajerske. Tako pride v Maribor skupno do 1500 dijaštva. Vsak udeleženec naj vzame s seboj narodno trobojko. V Mariboru bodo stanovanja za dijake v gimnaziji, na realni in na učiteljski. Vsak udeleženec se mora pokoravati navodilom rediteljev. Hrana bo za dijake posebej. — Slavnostno zborovanje se bo otvorilo v četrtek ob 8. uri zjutraj s pontifikalno mašo uniatskega škofa dr. Niaradija. Natančen program bo izdala J. K. D. L. in bo služil kot vstopnica k dijaškim zborovanjem.

Turistika in sport.

Cestna dirka 150 km na progi Ljubljana—Celje—Ljubljana se vrši v nedeljo dne 18. t. m., prirejena po klubu kolesarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani. Start dirkačev v nedeljo dopoldne pri 1 km na Dunajski cesti ob 9. uri za seniore, ob pol 10. za teška in ob 10. uri za lahka kolesa. Cilj istotam, približno okrog 3. ure popoldne. — Prireditev je v letošnji sezoni ena najdaljših prog ter obeta biti boj med posameznimi vozači zelo hud. — Startno listo in podrobna določila za dirko priobči sobotna številka »Sporta«. — Opozarjamo občinstvo na to interesantno tekmo. (k)

Prvenstvena tekma Slovan — Ilirija. Najvažnejša tekma za prvenstvo nogometnega podsaveza za Slovenijo se vrši v nedeljo, 18. t. m. na prostoru SK Ilirije. Pričetek ob 19. uri. (k)

Wiener Sportklub v Ljubljani. V torek in sredo 20. in 21. julija ob 19. uri se vršita na prostoru Ilirije dve veliki internacionalni tekmi med prvimi moštvi Wiener Sportkluba in Ilirije. Po daljšem presledku je to zopet prvovrstna prireditev. Wiener Sportklub je prvi dunajski klub, ki igra v Ljubljani. Za nas v Jugoslaviji je posej dunajskih prvorazrednih moštev največjega pomena. Mi nismo niti lastniki velikih sportnih prostorov niti nimamo angleških trenerjev, moramo torej iskati pojačenja svojih sil in zmognosti v mednarodnih stikih. Tudi iz materijelnega stališča so nam zveze z dunajskimi klubi ugodne. Praška prvorazredna moštva so nam namreč stavila tako visoke finančije pogoje, da jih pri najboljši volji nismo mogli akceptirati. Poleg tega ima tudi Praga trenutno le eno moštvo visoke kvalitete, t. j. Sparta, Wiener Sportklub nam je pa v Zagrebu pokazal, da se moramo še mnogo učiti. — **Vstopnina:** sedeži po 24 in 16 kron, stojišče 10 kron, za člane in dijake (toda le v predprodaji) 6 kron. — **Oba dni pred tekmo ob 18. do 19. ure promenadni koncert.** —

Predprodaja vstopnic (samo za prvo tekmo) v drogeriji Kanc, Židovska ul. in pri trvdki Svetla, Mestni trg, za sedeže in navadna stojišča; dijaška in članska se dobijo pa danes pri blagajni na sportnem prostoru Ilirije od 17. do 20. ter jutri od 11. do pol 13. in v ponedeljek od 19. do pol 21. Tekme se bodo vršile ob vsakem vremenu. (k)

Cestna dirka Ljubljana—Celje—Ljubljana prirejena po klubu kolesarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani, dne 18. t. m. obeta biti po lepem rezultatu pretečene nedeljske dirke Ljubljana—Tržič—Ljubljana, zelo zanimiva. Start v nedeljo dopoldan pri 1 km na Dunajski cesti ob 9. uri za seniore, 9.30 za teška in ob 10. uri za lahka kolesa. Cilj istotam popoldne približno med 3. in 4. uro. Dostop imajo vsi klubi »Sportne zveze« Ljubljana. Prijave se sprejemajo pisмено do 15. t. m. ali ustmeno do pol 6. ure v trgovini Svetla, Mestni trg 25, ali pa na naslov kluba. (K)

Gospodarstvo.

g **Oglas. Tehnična direkcija Centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom** v Belgradu razpisuje dobavo 1000 vagonov pšenice. Kupuje se samo partije 30 do 40 vagonov franko šlep, toda ne dražje kakor po ceni 100 din. za 100 kg. Predvsem se bo kupovalo blago, katero se more takoj dobaviti. Oferte je treba predložiti navedeni direkciji v času od 15. do 20. julija t. l. do 12. ure dopoldne. Podrobnejše informacije glede kakovosti blaga in sestave ofertov daje Ljubljanska podružnica Centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom.

g **Neresnične vesti glede kupčijskih zadev v Splitu.** Vesti, ki se širijo, da se trgovcem, ki prihajajo v Split, delajo zapreke glede bivanja tamkaj, po poročilu trgovske in obrtniške zadruge v Splitu niso resnične. Nasprotno se gre vsem trgovcem, ki pridejo v kupčijskih zadevah v Split, v vsakem oziru na roko. S svojimi željami naj se trgovci za posredovanje obrnejo do navedene zadruge.

g **Angleški denar.** Po poročilu naše trgovske agencije v Londonu nimajo novci po en funt sterlinga ter po deset šillingov, izdani 1. avgusta in 1. septembra 1914 ter 1. januarja 1915 več značaja zakonitega plačilnega sredstva. Ti novci se lahko zamenjajo do septembra v popolni vrednosti z novci, ki veljajo kot zakonito plačilno sredstvo.

Aprovizacija.

a **Teleče meso.** »Vnovčevalnica za živino in mast« oddala je za soboto in nedeljo, to je 17. in 18. t. m. sledečim mesarjem svoja teleta v razprodajo in sicer: Ahlinu, Brecljniku, Cuzaku, Dolničar Francu, Dolničar Jožefi, Ham Matiji, Janežu, Javorniku, Jesihu, Kastelicu, Kočarju, Kocjanu, Kraševcu, Makovecu, Novaku, Novljanu, Prezelju, Rihtar ml., Rihtar st., Selanu, Smoljanu, Škerjancu, Škranjerju, Šmetu, Zajc Ivanu, Žganjar Jožetu, Zupančiču, Porenti po eno telet, le Janežič in Bizilj dobita po štiri teleta. 1 kg sprednjega mesa velja 19 K., 1 kg zadnjega 20 K. — Vsaka stranka dobi največ 1 kg mesa.

a **»Samopomoč«** v Ljubljani oddaja svojim članom, dokler zadošča zaloga, podplatno usnje in notranje podplate ter zgornje črno in rjavo kozje usnje. Vsak član dobi lahko poljubno množino usnja. Nadalje se oddaja bela moka št. 0 in št. 1, pšenični in koruzni zdrob ter ostalo blago. Člani od št. 1 do 500 naj se zglašijo z nabavno knjižico v ponedeljek od 8. do 12. ure in popoldne od 2. do 6. ure v združni pisarni, da dobe članske izkaznice in pravila. Nadaljni člani naj se zglašajo prihodnje dni.

Strokovnjaško vpeljavno električne luči in drugih električnih naprav oskrbuje ljubljanska tvrdka Mihelčič & Janežič. Prvi je znan v Ljubljani po svojem delovanju v mestni elektrarni, drugi pa po svojem delovanju pri elektrarni v Celju. Glej današnji oglas. 2872.

Sir prvovrsten, polnomasten, 3 mese star v hlebcih od 30—40 kg ima napreda strarska zadruga v Stari Fužini, p. Srednja vas v Bohinju.

Mesečna soba se išče za takoj. Ponudbe se prosijo na upravo lista pod šifro »Sobae«.

Stanovanje za 2 dijake 2 in 3 realke brez nje pri skrbni gospodinjici se išče za jesen. Ponudbe pod »Dijaško stanovanje 2821« na upravo lista.

Prelepa igra „Mala pevka“ se pošlje notami vred le onim naročnikom, ki vpošljejo naprej 20 K za 3 zvezke na naslov: Mala pevka, šmarino pri Celju.

Mizarski pomočnik zadnji čas učitelj začete obrtne šole, preje nekaj časa delovodja v tovarni stolov, išče primerne službe, najraje izven Ljubljane s preskrbljeno hrano in posebnim stanovanjem, ene sobe in kuhinje. Ponudbe na upravo tega lista pod šifro »Vestena«.

Vsem p. n. sorodnikom in znancom naznanjamo, da se je naša blaga, iskrenoljubljana soproga in mamica, gospa

Margareta Schiffrer

soproga mest. učitelja

po mukopolnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti preselila 16. t. m. ob pol 5. uri v neprimerno lepše življenje.

Pogreb nepozabne rajnice bo v soboto, dne 17. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Kongresni trg št. 6, Ljubljana, dne 16. julija 1920.

Fran Schiffrer, soprog. — Ana, P. Brunon, Cirila, Franjo, otroci.

Za dvakratno objavo v tednu se računa 8 kron.)

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 8 kron.)

ELEKTROTEHNIKA Svetla, Mestni trg 25. Verbaj A., Linhartova ulica 4. FOTOGRAFSKI ATELJEI: Grabietz Franjo, Miklošičeva c. 6. Lunc Franc, Wolfova ulica 6. JAVNA SKLADIŠČA Balkan, L. Ljublj. javno sklad., Dunajska c. 33. (Tel. 366.) KLEPARJI Korn T., Poljanska cesta 8. Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.	KNJIGARNE Jugoslav. knjigarna, Pred škofijo. KNJIGOVEZNICE Knjigovoznica K. T. D., Kopit. ul. 6. KONFEKCIJSKE TRGOVINE Olup Josip, Pod Trančo. Sax Ivan, Stari trg 8. LEKARNE Pri Mariji Pomagaj, R. slj. c. 1. MANUFAKTURNE TRGOVINE Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.	MODNI SALONI Götzl Marija, Zidovska ul. 8 in 7. MODNE TRGOVINE Kunovar Ivan, Stari trg 10. Magdič Pavel, Aleksandrova cesta. PARFUMERIJE IN KOSMETIKA Uranus, Mestni trg 11. PREVOZNO PODJETJE Erman Štefan, Št. Vid n. Ljublj. TRGOVINE S PAPIRJEM Uranus, Mestni trg 11. RESTAVRACIJE Perles, Prešernova ulica.	SOBNO SLIKARSTVO Žuran Martin, Mestni trg 12. STAVBENA PODJETJA Černe Andrej, Sv. Petra cesta 23. Treo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10. SPEDIČIJSKA PODJETJA Balkan, Dunaj. c. 33. (Tel. 366.) Uher F. & A., Selenburgova ulica 4. (Tel. 117.) TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO Černe Lud., Wolfova ulica 3.	TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN. Mikuš L., Mestni trg 15. TRGOV. Z ŽELEZ. IN POLJED. STROJI Erjavec & Turk pri »zlati lopati«, Valvazorjev trg št. 7. Zalta & Žilič, Gosposvetska cesta 10. (Mar. Ter. cesta.) UGLAŠEVANJE IN POPRAVLJANJE GLASOVIRJEV. Povše Feliks, Tržaška cesta 45. ZAVESE, vezene cerkveno perilo, birtel. »Stora«, dr. z o. z., Št. Vid nad Lj.
---	---	---	---	---

Sprejme se več raznašalcev in kolporterjev.

Tovarna Jos. Reich Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenburgova ul. 3.	Barva vsakovrstno blago. Kemično čisti obleke. Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.
---	---

PODRUŽNICE
Maribor Gosposka ul. 38
Novo mesto Glavn. trg
Kočevje štev. 39.

Bencin in vse avtomobilne potrebščine
za avtomobile, motocikle, kolesa
za 40% v ceni znižana
Pnevmatika kolesni plašči od K 265—
zračnice od K 130—
Kolesa iz prvovrstnega švedskega jekla, mirovni izdelki in vse potrebščine

J. Gorec, Ljubljana
Gosposvetska c. 14.

Naznanilo. Cenjenemu občinstvu in in terešentom uljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem otvoril
avtogaražo in montažo
Garaža je odprta cel dan in celo noč, tako, da p. n. občinstvu lahko vsak moment postrežem z vsem potrebnim.
Franc Puh, Dunajska cesta št. 47.

Domača tvrdka. Gričar & Mejač Ljubljana, Prešernova ulica št. 9. Najnovejši kroji. Točna posrežba.	Solidne cene. Velika izbira izgotovljenih oblek vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloga vsakovrstnega blaga za moške obleke, površnike in suknje, dalje vata za krojače v kosih in na metre.
---	---

Industrija špirta D.D. Zagreb
2471 Boškovičeva ulica št. 7.
Brzjavci: Spiritusindustrija. Telefon interurban 4—96.
Ima v Ljubljani skladišče finega rafiniranega špirta pri »BALKANU« trgovska šped. in komis. deln. družba in dobavlja iz svojih tvornic surovi špirt za tvornice octa in denaturirani špirt na debelo. — Naročbe prejema glavni zastopnik **MAVRO FURST, LJUBLJANA**, Sodna ulica št. 5.

Parna žaga Fran Ravnikar
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Linhartova ulica št. 25
kupi po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Vino belo in rdeče, prav dobro, ima na prodaj Franc Drnovšek, posestnik, Raka pri Krškem.
Prodamo **tri konje**
porabne za tek, kakor tudi za težko vožnjo. Ogledajo se lahko vsak čas na Zelenem hribu v Ljubljani; ceno pa pove centralna pisarna »Vnovcevalnice za živino in mase«, Krekov trg št. 10, II. nadstropje.

Obl. konces. informačni zavod
Drago Beseljak
Ljubljana Cankarjevo nabr. 5
dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonentu ter posamezno cene zmerne. 6135

Galanterijsko in stavbeno kleparstvo, acetalinski in vodni inštalater
Franc Lončar
Ljubljana, Celovška cesta št. 23
se priporoča cenjenemu občinstvu s točno postrežbo in po zmerain cenah sprejema vsa v to stroko spadajoča nova dela in popravila na cerkvah in stolpih. 2187

Slamnike in klobuke
vseh vrst sprejema v popravilo **FRA-NJO CERAR**, tovarna slamnikov v Stob postu Domžale pri Ljubljani. — V Ljubljani se sprejemajo isti pri tvrdki Kovačević & Tersan v Prešernovi ulici št. 5, kjer so tudi najnovejši vzorci na razpolago.

HOTEL PRI SV. DUHU
ob Bohinjskem jezeru
Letovišče za duhovnike, profesorje, uradnike in druge. Zraven hotela kopališče; čolni so vedno na razpolago. Izletniki, tudi večje družbe, dobe lahko kosilo. Cene zmerne, sol dna postrežba.

Stavbeno podjetje
Tavčar & Svetina
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6
se priporoča. 1844

F. Oražem & Jančar
pleskarja
Ljubljana, Breg št. 6.
se priporočata slavnemu občinstvu za vsa pleskarska dela.

Dragotin Puc
tapetniška delavnica
Ljubljana, Kolodvorska ulica 18, na dvorišču.

Staro železo
lito, kovaško in dele starih železnih strojev ter kovine kupuje za celo Jugoslavijo po najvišjih cenah **FRANC STUPČA** v Ljubljani, Gosposvetska (Marije Terezije) cesta št. 1.

MUHOLOVNIKE
(trakovne) priporoča gg. trgovcem Ljubljanska komercijalna družba, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Najboljši čehoslovaški rafiniran **sladkor v kockah**
po najnižjih dnevnih cenah ponuja na debelo »Marbag«, mariborska uvozna in izvozna družba z o. o. v Mariboru. Zastopniki za vse dežele za prodajo in nakup živili se iščejo. Brzjavna vprašanja s povratnim odgovorom na Marbag, Maribor. 2755

Državne železnice kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca
Direkcija Zagreb.

Broj: 25998/G. — 1920.
Jeftinbeni pozio
za dobavo gorivog drva i drva za potpaljivanje.

Zagrebačka direkcija državnih železnica kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca raspisuje ovime ponovnu javnu jeftimbu (licitaciju) u svrhu osiguranja dobave gorivog drva potrebnog u godini 1920/21 i to:
a) u ejepanicama ili b) u oblicama, ili c) u ograncima, ili d) u kvrgama u ukupnoj količini od 170.500 m³ zatim ca. 770 vagona drva za potpaljivanje.
Na uredovnoj bjelici sa biljegom providjene ponuda imade se do 5. avgusta 12 sati u podne podnijati (ili putem pošte priposlati) odjelu ove direkcije za nabavu materijala i inventara. Samo propisno izdane i na uredovnoj bjelici prema posebnim općenitim uvjetim sastavljene ponude će se raspravljati. Ove se bjelice i posebni i općeniti uvjeti mogu nabaviti kod odjela Direkcije za nabavu materijala i inventara (soba br. 11). Ponude će se otvoriti i čitati u odjelu Direkcije za nabavu materijala i inventara dne 5. avgusta ove god. u 12 sati u podne. Na jeftinbenoj raspravi mogu prisustvovati i nudioci ili njihovi zastupnici.
U Zagrebu, mjeseca jula 1920.

Direkcija SHS državnih železnica.

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuju
je pričela z izdelovanjem torbic in drugega galanterijskega blaga iz naj-finejšega usnja. — V zalogi ima tudi prvovrstne gamaše lastnega izdelka. — Naročila se izvršijo po najnižjih cenah.

Napravo električnih central, napeljavu luči, telefonov in zvonil ter vsa popravila te stroke izvršuje točno in vestno tvrdka
Mihelčič & Janežič
elektrotehnični zavod v Ljubljani, Hrenova ulica št. 18.
Cenjenemu občinstvu se najuljudneje priporoča
Mihelčič & Janežič.

GONILNE JERMENE
nudi »DRAVA«, lesna trgovska in industrijska deln. družba, Maribor.

Jadranska banka sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.	Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien. Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.
--	---

PRIRODNI

malinov sirup

z rafinadnim sladkorjem okuhan, se dobi po najnižji dnevni ceni v poljubni množini. Nadalje se dobe tudi ekstrakti za umetne soke itd.

Srečko Potnik, Metelkova ulica

LJUBLJANA

(poprej zaloga Mengiške pive).

JANČAR & Co

Ljubljana, Slomškova ul. 19

lastni izdelek oljnatih barv, firneža in stek. kileja. Velika zaloga kopalovega ter belega emailaka sličnega brunolna. Laka za kožije, usnje, polituro in železo, suhih barv ter mizarskega kileja.

Prodaja desk

Podpisano oskrbnistvo prodaja okoli 40 m³ smrekovih desk: 3 cm debele, 4 m dolge na kolodvorih v Grabštan ali Zibolje na Koroškem. Ponudbe naj se pošljejo do 25. julija oskrbnistvu grofa Goessa v železniški zvezi na Koroškem. 2838

Novodošlopripravo
KADILO

se dobi v vsaki množini po nizki ceni pri svečarju J. KOPAČU v Ljubljani GOSPODARSKA CESTA številka 90.

„NADA“

tvornica dvopeka
Neumann i dr. Zagreb

Proizvaja: Kekse, biskvite, prepečenec in razno pečivo za čaj.

Zastopnik za Kranjsko
L. JEŽEK, Ljubljana
Stritarjeva ulica številka 7.

Prispevajte za sklad S. L. S.

KOLONIJALNO

Najcenejša dobava na debelo

FRUCTUS

d. d. za promet zem. proizvodov, kolonijalnim in drugim blagom preje

Izidor Scholler-a sin

(ustanovljeno 1888)
Zagreb, Vlaška ul. 12.
Telefon 106. Brzjavlj: Fructus.

SPECERIJSKO
BLAGO

STENICE in njih zalega
tako pogine, ako uporabljate
MORTIN steklenica 12 K
od zavoda M. Janker, Zagreb,
Petrinska ulica št. 3, III. nadst.

Broj: 26866/G. — 1920.

Oglas.

Zagrebačka Direkcija državnih železnica (Mihanovičeva ulica broj 12.) pozivlje sve one, koji bi željeli da nabave za željeznicu različiti potrebni materijal, da stave svoje oferte najkasnije do 30. jula o. g. 12 sati u podne u ekonomnom odjeljenju (soba broj 11.).

Iskaz materijala, koji se ima liferovati, može se u pomenutom odjeljenju osobno dobiti ili zatražiti putem pošte.

U Zagrebu, dne 3. jula 1920.

Direkcija državnih železnica.

Ljudska posojilnica

u Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enostotisoč kron rezervnih zakladov.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici) na hipoteko in v tekočem računu.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Pisana moderno urejene tovarne V. MARSANO „TIMEX“ TEHNIČNO podjetje za UVOZ in IZVOZ Zastopn. prvovrstnih tovarn. — Ekspozitura: Dunaj IV., Viktorgasse 4. Središče: Zagreb, Nikoličeva ulica št. 8.

STROJI proti takojšnjim dostavi:

1. Zage polnojarmen in krožne žage, oblični stroji za rezanje nastavkov (Dickenhobel), oblični stroji za rezanje (Abrecht-Füge) in oblični stroji za votlo izrezovanje (Kehlhobel), valji za okrožne žage, brusilni stroji. 2. Stružni stroji, stroji za okroglo struženje (Fräse), skobelniki za kovine (Shaping), stroji za vrtnenje in brzo vrtnenje, škarje, ognjišča za kovače, stroji za obdelovanje pločevin, snovi, pile, stroji za rezanje vijakov. 3. Posamezne pile v vseh velikostih, različno orodje prvovrstnih tovarn.

Zastopstvo v Beogradu, Bukaresti in Sofiji
Popolne TOVARNIŠKE naprave:
Tovarne za spirit in rafinerijo, presanje olja, škrob in drože, konzerve, testenine in pohišstvo.

MOTORJI in LOKOMOBILI:

Elektromotorji, agregatorji, stroji, motorji na olje in bencin, lokomobili na paro in bencin, parni stroji, lokomotive za drž. in manjše železnice, vozovi za prevažanje blaga, vodnjaki, mali vagončki za pesek itd.

GRABENI materijal:

Nosači, tračnice, ogibalnice, strešna lepenka itd.

Jadransko hotelsko in kupališno dioničarsko društvo

Sušak-Reka, Zoonimirova ulica 102

Lastnik sledečih hotelov in sanatorijev:

Hotel-Pansion
„SPERANZA“
in
„IMPERIAL“
Opatija.

Sanatorij in veliko
morsko kopališče
„THERAPIA“
Crikvenica.

Palace-Hotel
„MIRAMARE“
Crikvenica
Telefon Interurb. 11.

Hotel-Pansion
in morsko kopališče
„JADRAN“
Sušak-Reka
Telefon Interurb. 2-14

Vsi hoteli in sanatoriji so najmodernejši in z vsem komfortom urejeni. — Oskrba izvrstna. — Otvorjeni skozi celo leto. — Vse narobe prejema in daje pojasnila za Crikvenico: uprava hotela „MIRAMARE“ v Crikvenici; za Novi: uprava hotela „SAN-MARINO“ v Novim; za Sušak: SREDIŠNJI URED DRUŠTVA, SUŠAK-REKA.

Hotel-Pansion
„SAN-MARINO“
Novi Vinodolski
Telefon Interurb. 5.

Hotel-Pansion
in morsko kopališče
„JADRAN“
Bakar.

Naslov za brzjave:
Jadransko društvo Sušak-Reka.
Interurban telefon št. 9-8-9.

Hotel-Pansion in veliko
morsko kopališče
„LISANJ“
Novi Vinodolski.

Int. telefon št. 461.

Slovenska eskomptna banka

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: Efektov, deviz, valut. - Eskompt menic, terjatev, faktur. - Akreditivi. - Borza.

„BALKAN.“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba.

Brzjavni naslov: „Balkansped.“

Ljubljana - Maribor - Trst - Wien

Špedicija vseh vrst. — Sprejemanje blaga v skladišča. — Zavarovanja. — Mednarodni prevozi. — Selitve s patentiranimi vozovi na vse strani. — Skladišče, spojeno s tirom južne železnice. — I. ljubljansko javno skladišče.

Največje domače špedicijsko podjetje.

Hočete obdržati svojo lepoto? Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Hočete sončni h pes mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado! Občudovani bodete! Zavidani! 1 lonček 9 K, No. III močnejše vrste 12 K, K temu Fellerjevo najfinejšo lilijnomlečno milo 16 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase? Fellerjeva prava Elza Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prah, prerano osivenje. Zabrani plešo! 1 lonček 9 K, No. III 12 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 8 K. Sampon 1 K, Mazilo za brke 250 K in 3 — K.

Mušijo Vas kurja očesa? Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin hitro in zanesljivo. — Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev! Nobene trde kože! Mala škatljica 4 — K, velika škatljica 6 — K. — Zelite se kaj? Fellerjevo Elza umivalne pastile (Kolonjska voda) 1 škatljica 7 K. — Fellerjev usipalni prašek proti potenju, 1 škatljica 6 K. — Fellerjev mentolni črtnik zoper glavob. in zobobol 1 škatljica 4 — K. — Fellerjev Elza fluid 6 dvojnati ali 2 veliki steklenici škatljica 36 K. — Najboljši parum z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 12 K. — Močna Francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. — Omot in poštnina posebej a najceneje. —

Eugen V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elza trg 134. Hrvatska.

Naročajte in širite „Slovenca“!

Državne železnice kraljestva Srba, Hrvata i Slovenaca
Direkcija Zagreb.

Broj 25335/G.-1920.

Natječajni oglas.

Direkcija državnih železnica kraljestva Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu razpisuje ovime ponovni natječaj licitaciju za dobavu tvrdoga razpisovog i mekog gradjevnog drveta u količini od 980 m³ potrebnog u godini 1920, te drveta za radionu i to: tvrdog 283 m³ i mekog 1225 m³. Uvjeti za dobavu mogu da se dobiju za uredovnih sati u ekonomnom odeljenju ove Direkcije (Mihanovičeva ulica br. 12), a mogu se zatražiti i poštom, ako se pošalje 5 kruna za poštarinu i troškove.

Ponude se imaju napisati na uredovnom formularu, a moraju biti biljegovana sa biljegom od 4 K po arku. Ove ponude moraju najkasnije do 28. jula o. g. 12 sati prispjeti u ekonomno odeljenje ove Direkcije.

Samo propisno i na uredovnom formularu prema dobavim uvjetima sastavljene ponude uzete se v pretres. Na zahtjev onih, koji namjeravaju oferirati, poslati će Direkcija formulare za ponudu tvrdog i mekog drveta kao i uvjete.

Ponude će se otvoriti i prečitati u ekonomnom odeljenju ove Direkcije dana 28. jula u 12. sati. — O prispjelim ponudama sastavit će se zapisnik. — Otvorenju ponuda mogu prisustvovati i nudioci, ili njihovi zastupnici. —

Zaobinu (kaciju) koja iznosi 5 % vrijednosti ponudjenog materijala, treba položiti do 27. jula 12. sati pozivom na broj ovoga oglasa kod glavne blagajne ove Direkcije u Zagrebu.

Rok dobave svega gornjega drva je od 15. augusta do konca oktobra o. g.

U Zagrebu, mjeseca jula 1920.

Direkcija državnih železnica kraljestva Srba, Hrvata i Slovenaca.

GOSPODARSKA BANKA

V LJUBLJANI

posluje začasno v prostorih Zadrugne zveze, Dunajska c. 38/1.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.